პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

1980 წელი
პარასკევი
13 ივნისი
№ 136 (17779)
ფასი 2 კაპ.

ფერმებს მეტი საკვები!

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ მიიღეს დადგენილება „1980 წელს უხეში და წვნიანი საკვების წარმოების გადიდებისა და მისი ხარისხის გაუმჯობესების დამატებით ღონისძიებათა შესახებ“.

დადგენილებაში აღნიშნულია, რომ რესპუბლიკის რაიონულმა სასოფლო-სამეურნეო ორგანოებმა, კოლმეურნეობებმა, საბჭოთა მეურნეობებმა და სამეურნეოთაშორისო საწარმოებმა, რომლებიც ასრულებენ საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1975 წლის XVIII პლენუმის გადაწყვეტილებებს, გარკვეულ წარმატებებს მიაღწიეს მეცხოველეობის საკვებით უზრუნველყოფაში. შარშან, მაგალითად, რესპუბლიკაში დამზადდა 1,1 მილიონი ტონა საკვები ერთეული, ანუ ერთ სულ მსხვილფეხა რქიან პირუტყვზე გაანგარიშებით — 17,89 ცენტნერი გეგმით გათვალისწინებული 16 ცენტნერის ნაცვლად.

ამავე დროს საკვების წარმოებისა და დამზადების მოცულობა რესპუბლიკის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში ჯერ კიდევ ვერ აკმაყოფილებს სრულფასოვან საკვებზე მეცხოველეობის მზარდ მოთხოვნილებას.

მთელი რიგი რაიონებისა და ქალაქების პარტიული, საბჭოთა და სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები საკმარისად არ მუშაობენ უხეში და წვნიანი საკვების წარმოების ორგანიზაციის საკითხზე. დამაკმაყოფილებლად ვერ იყენებენ ბუნებრივ საკვებ სავარგულებს. საკვებ კულტურებში, სათიბებსა და საძოვრებში საკმარისი რაოდენობით არ შეაქვთ ორგანული და მინერალური სასუქები, ნელა იზრდება საკვები კულტურების მოსავლიანობა და სათიბებისა და საძოვრების პროდუქტიულობა.

ბევრი კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა ყოველწლიურად ვერ ასრულებს უხეში და წვნიანი საკვების წარმოებისა და დამზადების დადგენილ დავალებებს, საკვების ხარისხი კვლავ ცუდია, რის შედეგადაც პირუტყვის გამოზამთრების პერიოდში მოდის ბევრი თხოვნა სხვა რაიონებიდან და სახელმწიფო რესურსებიდან საკვების გამოყოფის შესახებ.

მთელი რიგი მუშაკების უპასუხისმგებლობას, რომლებსაც დაკისრებული აქვთ უზრუნველყონ საკვების წარმოებაში, დამზადებასა და გამოყენებაში მეცნიერულ-ტექნიკური პროგრესის მიღწევათა დანერგვა, მოჰყვა დავალებების შეუსრულებლობა ისეთი ეფექტიანი მეთოდების მიხედვით, როგორიც არის თივის შრობა აქტიური ვენტილირებით, კარბამიდთან ერთად სილოსის ჩადება, ბუნებრივი სათიბებისა და საძოვრების ძირეული გაუმჯობესება, საკვების დაბრიკეტება და გრანულირება, კომბინირებული სილოსის ჩადება, აგრეთვე ჩალის დასილოსება რძემჟავას საფუვრის საშუალებით.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, საქსახსოფლტექნიკა და მათი ადგილობრივ ორგანოები ჯეროვან ღონისძიებებს არ ახორციელებენ საკვები საამქროებისა და საკვების სამზარეულოების დროზე საექსპლოატაციოდ გადაცემისათვის, გრანულატორების, დამბრიკეტებლებისა და ბალახის ფხვნილის საწარმოო აგრეგატების დამონტაჟებისათვის.

სისტემატურად არ სრულდება განმეორებითი საკვები კულტურების თესვის გეგმა, ირღვევა მათი მოვლა-მოყვანის აგროტექნიკური ვადები, ამ კულტურების თესვა წარმოებს სუფთა სახით, პარკოსან კულტურებთან შეურევლად, რის შედეგადაც დაბალდა ამ კულტურების მოსავლიანობა და პროტეინის შემცველობა საკვებში.

წელს წვიმიანი გაზაფხულის შედეგად რესპუბლიკაში ყველგან კარგი ბალახი მოვიდა ბრუნვაში მოუქცეველ სავარგულებში, რომლის მთლიანად გამოყენება უზრუნველყოფს კარგ პირობებს საკვების მტკიცე მარაგის შექმნისა და პირუტყვის ნორმალური გამოზამთრებისათვის. ამავე დროს ამ სავარგულებში ბალახის დაგვიანებით აღებას შეიძლება მოჰყვეს არსებული რეზერვის აუნაზღაურებელი დანაკარგები.

საქართველოს კომპარტიის საოლქო, საქალაქო, რაიონული კომიტეტები, აფხაზეთის სსრ და აჭარის სსრ მინისტრთა საბჭოები, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომები, საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტრო, საქართველოს სსრ მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტრო, საქსახსოფლტექნიკა, ადგილობრივი სასოფლო-სამეურნეო ორგანოები, კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და სამეურნეოთაშორისო საწარმოების ხელმძღვანელები და სპეციალისტები ვალდებული არიან შეიმუშაონ და ყველა მეურნეობასა და რეგიონში განახორციელონ მაღალხარისხოვანი საკვებით მეცხოველეობის სრული უზრუნველყოფის დამატებითი ღონისძიებანი იმ ვარაუდით, რომ 1980 წელს დაამზადონ 700 ათასი ტონა თივა, 900 ათასი ტონა სენაჟი, 500 ათასი ტონა სხვა უხეში საკვები, მილიონი ტონა სილოსი, 170 ათასი ტონა საკვები ძირხვენები და ბაღჩეული და 50 ათასი ტონა ბალახის ფხვნილი, განმეორებით დათესონ საკვები კულტურები 107 ათას ჰექტარზე, უზრუნველყონ სახელმწიფოსათვის 43 ათასი ტონა მარცვლეულის ჩაბარება კომბინირებული საკვების სანაცვლოდ.

მათ უნდა განახორციელონ საჭირო ღონისძიებანი, რათა გადაჭარბებით შესრულდეს ბუნებრივი საკვები სავარგულების ძირეული გაუმჯობესების, სარწყავი სათიბებისა და საძოვრების შექმნის, საძოვრების გაწყლოვანებისა და წყალსამეურნეო ნაგებობათა რეკონსტრუქციის დავალებანი; ააშენონ და აამოქმედონ ახალი სასილოსე და სასენაჟე ნაგებობანი, თივის, ხელოვნურად გაუწყლოვანებული მწვანე საკვების, ძირხვენების საცავები იმ ვარაუდით, რომ შეავსონ 1979 წლის დავალებათა შეუსრულებლობით გამოწვეული ხარვეზები.

უნდა უზრუნველყონ აქტიური ვენტილირების მეთოდით თივის ბოლომდე გაშრობის, ბალახის ფხვნილის, გრანულირებული და დაბრიკეტებული საკვების წარმოების დადგენილ დავალებათა უთუოდ შესრულება; განახორციელონ ღონისძიებანი, რათა გამომეტნონ უხეში და წვნიანი საკვების დამზადების დამატებითი წყაროები, ამასთან მაქსიმალურად გამოიყენონ ამ მიზნით ველური მცენარეულობა და მემცენარეობის თანამოდროვეობა; უხეში საკვების დამზადებასთან ერთად მოაწყონ მისი მიტანა პირუტყვის გამოზამთრების ადგილას, რათა ეს სამუშაო ძირითადად დამთავრდეს პირუტყვის ბაგური შენახვის დაწყებამდე, განახორციელონ ღონისძიებები, რათა საკვები დროულად გაატარონ შემოსავალში და გადასცენ მატერიალურად პასუხისმგებელ პირებს მისი მოვლა-დაცვისათვის, გააძლიერონ კონტროლი საკვების ხარისხისადმი კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სამეურნეოთაშორისო საწარმოებში მისი დამზადების პერიოდში. გაიფართოონ საკვების ხარისხის შემოწმების მასშტაბი რესპუბლიკური, ზონალური აგროქიმიური და ვეტერინარული ლაბორატორიების ძალებით, უზრუნველყონ დროული ანალიზები და დადგენილ ვადებში საკვების ხარისხის შემოწმების შედეგების გაგზავნა მეურნეობებისათვის. ამასთან უნდა შეიქმნას უხეში საკვების რესპუბლიკური სადაზღვევო ფონდი საკვების დამზადების მოცულობის სულ ცოტა 1 პროცენტის ოდენობით.

უკვე წელს თითოეულ კოლმეურნეობაში, საბჭოთა მეურნეობასა და სამეურნეოთაშორისო საწარმოში უნდა შეიქმნას საკვებწარმოების სპეციალიზებული განყოფილებანი, ბრიგადები და მექანიზებული რგოლები, ამასთან საკვებწარმოება უნდა გამოიყოს მეურნეობის ცალკე დამოუკიდებელ დარგად.

(დასასრული მე-3 გვ.).

რევოლუციური ტრადიციების ჩაუქრობელი შუქი

ლენინ უდიდესი პატივისცემით და სიყვარულით აღინიშნება ბაქოს კომუნის ერთ-ერთი ხელმძღვანელის, მგზნებარე რევოლუციონერის ალიოშა ჯაფარიძის ხსოვნა. მისი ცხოვრება და მოღვაწეობა იმის მაგალითია თუ როგორ უნდა იღვწოდე ხალხის ბედნიერებისათვის და როგორ უნდა დაიფერფლო მის სიყვარულსა და ერთგულებაში. დიდი რევოლუციონერის დაღუპვიდან სამოც წელზე მეტი გავიდა, მაგრამ გმირები არ კვდებიან. დავიწყების ფერფლი ვერასოდეს ვერ დაფარავს მათ სახელს.

მადლიერი შთამომავლობა მუდამ სათუთად ინახავს გულში მშრომელი ხალხისათვის თავდადებულთა ნათელ ხსოვნასა და კომუნისტური იდეალებისადმი ერთგულებას სასახელო საქმეებით განამტკიცებს.

თაობათა სულიერი მემკვიდრეობა ჩვენი საზოგადოების ის მამოძრავებელი ძალაა, რომელიც აახლოებს კომუნიზმს, საფუძველს უყრის ხალხთა ბედნიერებასა და ნათელ მომავალს. მართლაც, საჭირო, რამდენი თაობის მედგარი და გმირული შრომა იყო მიღწეული, რომ დღევანდელობის მწვერვალებიდან დაგვენახა ის და წარმატებები, რომლებიც მოვიპოვეთ ახალი საზოგადოების მშენებლობის საქმეში. რამდენი სახელოვანი ადამიანის თავდადება, შემართება, თავგანწირვა და გმირობა უნდა ანთებულიყო მოკაშკაშე ვარსკვლავად, რომ მომავლის გზა გაეჩირაღდნებინა შემდგომი თაობებისათვის. ისინი მილიონები იყვნენ და, თუ არა ამ მილიონთა დაუოკებელი მისწრაფება სანუკვარი კომუნიზმისადმი — არ ვიქნებოდით ის, რაც ვართ და ვერ ავმაღლდებოდით იმ მწვერვალებამდე, საიდანაც ნათლად ჩანს დიდებული მომავლის ჰორიზონტები.

ყოველ საბჭოთა ადამიანს სიამაყის გრძნობით აღავსებს, რომ იგი გამგრძელებელია სახელოვან მამათა მდიდარი რევოლუციური ტრადიციებისა. ეს ტრადიციები ჭეშმარიტად საერთო-სახალხო კუთვნილებაა და ამიტომ არის იგი ჩვენი საზოგადოების ბრძოლისა და შემოქმედებითი შთაგონების წყარო.

დიდი ლენინი მოგვიწოდებდა — სათუთად შეგვენახა რევოლუციური ტრადიციები, გაგვეთვითარებინა და დაგვენერგა ისინი ფართო მასების შეგნებაში. ჩვენი თაობა მარად ერთგულია დიდი ბელადის ამ მოწოდებისა. იგი არასოდეს არ ივიწყებს იმათ, ვინც იდგა რევოლუციის აკვანთან, ვინც თავდაუზოგავად შეებრძოლა მეფის თვითმპყრობელობას და შემდეგ კი ენერგიის დაუშურებლად იღვწოდა საბჭოთა ხელისუფლების განმტკიცებისათვის.

ჩვენი ეპოქის შვილთა საქმეები ეს პირდაპირი განგრძობაა წინაპართა დაწყებული დიდი ბრძოლისა. ამ შვილთა ხასიათში ნათლად არის შერწყმული მამების სიბრძნე, სულის სიმტკიცე, მომავლისადმი სწრაფვა და კომუნისტური იდეების ერთგულება. ამიტომ არის, რომ მშობლიური კომუნისტური პარტიის მიერ აღზრდილი და დავუკაცებული საბჭოთა ადამიანი ღრმა შეგნებით აგებს მომავალს, არ უშინდება სიძნელეებს და მკაცრ განსაცდელს. მისი განუყრელი თვისებებია იდეური რწმენა, უშრეტი სასიცოცხლო ენერგია, მაღალი კულტურა, მიზნის სიცხადე, ღრმა ცოდნა და ამ ცოდნის გამოყენების უნარი. იგი დაუოკებლად ისწრაფვის მიზნისაკენ და ეს მიზანია კაცობრიობის ნათელი მომავალი — კომუნიზმი.

რევოლუციურ ტრადიციებზე აღზრდა უთუოდ წარმოადგენს კომუნისტური აღზრდის მთელი პროცესის განუყოფელ ნაწილს. ამიტომ არის, რომ მშობლიური კომუნისტური პარტია მას უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებს. განსაკუთრებული ყურადღება უნდა დავუთმოთ ახალგაზრდობის აღზრდას მამათა სახელოვანი ტრადიციებით. ეს ხელს უწყობს იმას, რომ ჩვენი ქალიშვილები და ჭაბუკები თავიანთ ყოველდღიურ საქმიანობაში ეყრდნობოდნენ უფროსი თაობის გმირობის მაგალითებს და ამ შთაგონებით იღვწოდნენ ქვეყნისა და ხალხის საკეთილდღეოდ.

„ჩვენ ყოველთვის გვწამდა, — ამბობს ამხანაგი ლ. ი. ბრეჟნევი, — რომ ჩვენი შვილები და შვილიშვილები ჩვენზე უკეთესი, ჩვენზე განათლებული და კულტურული იქნებოდნენ, და დღეს სიამაყით ვამბობთ, რომ საბჭოთა ახალგაზრდობა, რომელიც მამათა გზას ადგას, არა მარტო იმეორებს, არამედ განაგრძობს კიდეც მას, გაჰყავს გზა კიდევ უფრო შორს მომავალში“.

მართლაც, ჭმირობისა და შემართების შესანიშნავ მაგალითებს იძლევიან ჩვენი ახალგაზრდები საკოლმეურნეო მინდვრებში თუ მშენებლობის ხარაჩოებზე, მერხებთან თუ დაზგებთან, გიგანტური ელექტროსადგურებისა და მაგისტრალების მშენებლობებზე, მუშაობის მაღალი ეფექტიანობისა თუ სოციალისტური შეჯიბრებისათვის გაჩაღებულ ბრძოლებში. ჩვენი ქალიშვილები და ჭაბუკები წმინდად სცემენ პატივს ყველაფერს, რაც წარსულთან არის დაკავშირებული და თანამედროვეობის შესაფერისად დგანან იქ, სადაც საჭიროა მათი მკლავის ძალა, ენერგია, აზრი და შემართება.

რევოლუციური წარსულის პატივისცემა — ეს ნიშნავს მზად ვიყოთ პარტიისა და ხელისუფლების ყოველ დაძახილზე, ფეი ავუწყოთ ჩვენი დღეების გიგანტურ ნაბიჯებს, ვამრავლოთ სახალხო დოვლათი და სიმდიდრე. ამიტომ შრომითი ტრადიციების განვითარება და განგრძობა წარსულის უდიდესი დაფასებაა.

ახალგაზრდა თაობის შრომითი აღზრდა მართლაც წარმოუდგენელია უტრადიციოდ. განვაგრძოთ მამათა ტრადიციები — აი, რას უსახავენ მიზნად პარტია და ხელისუფლება ჩვენი ქვეყნის ქალიშვილებსა და ჭაბუკებს. უფროსი თაობის გამოცდილება და მაგალითი არა მარტო სტიმულს აძლევს ახალგაზრდა თაობას, არამედ მატერიალურ ძალასაც წარმოადგენს უფრო დიდი მიღწევებისათვის ბრძოლაში.

და რაოდენ სასიამოვნო და ნიშანდობლივია, რომ უფროსი თაობა თავის გამარჯვებად მიიჩნევს მემკვიდრეთა წარმატებებს; ასევე გულითადად ახარებს ახალგაზრდებს უფროსი ადამიანების მხარდაჭერა, მათ მიერ გაკვალული გზით სიარული, ერთმანეთის მხარდამხარ მტკიცე და იმედიანი თანადგომა.

ამ ცოტა ხნის წინათ საქართველოს კომკავშირი ლენინის ორდენით დაჯილდოდა. ეს იყო ჩვენი გამრჯე გოგონებისა და ვაჟების, ჩვენი შრომისმოყვარე ახალგაზრდობის ღვაწლის საქვეყნოდ აღიარება. გულწრფელად გაახარა ამ ჯილდომ მთელი რესპუბლიკა, რადგან იგი არამარტო დღევანდელი კომკავშირელების, არამედ მთელ კომკავშირულ თაობათა კუთვნილება გახდა. მთავრობის ამ მაღალი ჯილდოთი გამოიხატა მამათა და შვილთა გენეტიკური ერთიანობა.

საქართველოს კომკავშირის მე-60 წლისთავისადმი მიძღვნილ საქართველოს ალკკ ცენტრალური კომიტეტისა და კომკავშირის თბილისის საქალაქო კომიტეტის საზეიმო პლენუმზე ამხანაგმა ე. ა. შევარდნაძემ განაცხადა: „თქვენ ახალგაზრდები ხართ. მაგრამ დღეს აქ ჩვენც, უფროსი თაობის ხალხიც, თავს ახალგაზრდულად ვგრძნობთ. ეს გასაგებიც არის, თითოეული ჩვენგანის სიკაბუკე ჯერ კომკავშირით დაიწყო. კომკავშირი კი სიმბოლოა მომავლისა. ეს, რაკიმ გვახარებს იმის შეგნება, რომ თქვენ, ოთხმოციანი წლების კომკავშირელები, თვალისჩინებივით უფრთხილდებით და ამრავლებთ თქვენი მამა-პაპის, უფროსი და-ძმის სახელოვან შრომითს, საბრძოლო, რევოლუციურ, ინტერნაციონალისტურ ტრადიციებს“.

ახალგაზრდობის აღზრდა უფროსი თაობის სახელოვან ტრადიციებზე, მათ რევოლუციურ, საბრძოლო, შრომითს მაგალითებზე ყოველი პარტიული ორგანიზაციის, თითოეული კომუნისტის სიცოცხლეცეული საქმეა.

კომუნიზმის მშენებელ თაობას თავისი იდეური წრთობის ფესვები მარად ღრმად უნდა ჰქონდეს გადგმული წინაპართა მდიდარ და ნოყიერ სულიერ წიაღში.

ეს არის ჩვენი საზოგადოების უძლეველობის წყარო.

ხუთწლედი—ვადამდე!

საქმემ გამოაჩინა

აქ ლოკომოტივებს „მკურნალობენ“

თბილისის სალოკომოტივო დეპოს ამწევ-შემკეთებელ საამქროში კარგად იცნობენ ელექტროსამონტაჟო განყოფილების ზეინკალთა კომუნისტური შრომის ბრიგადას, რომელსაც კომუნისტი ო. ჯინჭარაძე ხელმძღვანელობს. ამ კოლექტივს დიდი წვლილი შეაქვს საამქროს შრომითს წარმატებაში. აქ წლის დამდეგიდან 27 ელმავალი და 6 თბომავალი შეკეთდა.

სურათებზე: ო. ჯინჭარაძე (მარჯვნივ) და მისი ბრიგადის წევრი, ზეინკალი — კომუნისტი ვ. ბატკუაშვილი; აწევითი საამქროს ერთ-ერთი უბანი.

ს. კილაძის ფოტო.

470 ათასი ტონა ჩაისათვის

ორი თვის გეგმა შესრულდა

ხელვაჩაური, 12 ივნისი. (საქინფორმის კორ.). დაბა ხელვაჩაურის კოლმეურნეობის მეჩაიეებმა აჭარაში პირველებმა დაძლიეს ამინდის არახელსაყრელი პირობებით გამოწვეული ჩამორჩენა ჩაის მწვანე ფოთლის კრეფაში და ვადამდე შეასრულეს მაის-ივნისის დავალება. გადასამუშავებლად გაგზავნეს 150 ტონა ჩაის ნედლეული, ორი თვის გეგმით გათვალისწინებული 142 ტონის ნაცვლად.

— ხელვაჩაურელებს მოსავლის აღების პირველ ეტაპზე ასეთი მაღალი მიჯნისათვის ჯერ არ მიუღწევიათ, — თქვა კოლმეურნეობის თავმჯდომარემ თამაზ ქობულაძემ, — ამაში შრომის ზუსტი ორგანიზაცია დაგვეხმარა. ყველა ბრიგადა მტკიცე გრაფიკით მუშაობს. ფოთოლი რომ არ გაუხეშდეს, მასობრივი კრეფა ყოველ ამინდში მიმდინარეობს.

შეჯიბრების ავანგარდშია მეოთხე ბრიგადა, რომელსაც ო. სალაძე ხელმძღვანელობს. ბრიგადის წევრებმა უკვე მოკრიფეს 50 ტონა პირველხარისხოვანი ნედლეული და ორი თვის დავალება 110 პროცენტით შეასრულეს.

იმათ შორის, ვინც ყველაზე დიდი წვლილი შეიტანა ხელვაჩაურელ მეჩაიეთა პირველ წარმატებაში, არიან მკრეფავები მ. ასანიძე, ე. ხოზრევანიძე, ე. ბეჟანიძე, ზ. შარაძე, ნ. ღუმბაძე და სხვები, რომლებისთვისაც ამომუშავების ორი ნორმის შესრულება წესად იქცა.

ორი თვის დავალებებს მალე შეასრულებენ სოფლების მახოს, მეჯინისწყლის, დაბა მახინჯაურის კოლმეურნეობების, ახალშენის საბჭოთა მეურნეობის მშრომელები.

მათ ვალდებულება იკისრეს ვადამდე და გადაჭარბებით შეასრულონ ხუთწლედის დამამთავრებელი წლის გეგმა.

დაბა ხელვაჩაურის კოლმეურნეებმა აწონ-დაწონეს თავიანთი შესაძლებლობანი და პირობა დაიდეს წლის საგეგმო დავალებით გათვალისწინებულზე ასი ტონით მეტი ხარისხოვანი ჩაის ნედლეული მოკრიფონ.

საუბარი კრემლში

12 ივნისს სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარემ ა. ნ. კოსიგინმა კრემლში მიიღო ამერიკის შეერთებული შტატების საქმიანი წრეების თვალსაჩინო წარმომადგენელი, ფირმა „პეფსი-კოს“ გამგეობის თავმჯდომარე დ. მ. კენდალი მისი თხოვნით.

საუბრის დროს, რომელსაც საქმიანი ხასიათი ჰქონდა, ა. ნ. კოსიგინმა აღნიშნა ის პოზიტიური მნიშვნელობა, რომელიც მუდამ ენიჭებოდა კონკრეტულ ღონისძიებებს საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ეკონომიკური გაცვლის დარგში მშვიდობიანი თანაარსებობის პრინციპების შესაბამისად ორი ქვეყნის ურთიერთობის განვითარებისათვის.

დ. მ. კენდალმა იმედი გამოთქვა, რომ საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ურთიერთობაში არსებული სიძნელეები დროებითი ხასიათისაა და დაძლეულ იქნება. მან აგრეთვე მხარი დაუჭირა ორ ქვეყანას შორის სავაჭრო-ეკონომიკური ურთიერთობის განვითარების გზების ძიებას. (საკდესი).

ქალაქი — სოფელს

მწვანე ალოოგა

თიბათვის რეპორტაჟი

ხუიროწვიმიანმა გაზაფხულმა მინდვრები გაალაღა, რომ იტყვიან, ქვაზეც კი ბალახია ამოსული. ახლა სოფლად უამრავი საქმეა. მშრომელები უმეტესად ვენახებსა და ჩაის პლანტაციებში შრომობენ. სიმინდი და მზესუმზირაც სათოხნია, ქერის მკაც ხომ დაიწყო, ბოსტნეულს უვლიან, იღებენ! ასე რომ, ყველა მოუცლელია, აღარც მთიბავები ჰყოფნით.

მინდვრად, გზისპირებსა და ქარსაფარ ზოლებში ბალახი ყველგან სათიბია, და აი სოფლად ამ გახურებული მუშაობის დროს, ტრადიციისამებრ თბილისელები დასვენების და უქმე დღეებში მინდვრად გადიან, რომ სოფლის მშრომელებს დაეხმარონ პირუტყვის საკვების დაგროვებაში.

თბილისის მეორე მექანიკური ქარხნის და „საქთბილისმანქანის“ მშრომელები გასულ შაბათ-კვირას თბილისის შემოგარენს ესტუმრნენ.

შრომის ვეტერანი ა. ძიძიკაშვილი ამბობს: ჩვენმა კოლექტივმა 30 ტონა ბალახის დამზადება იკისრა, ერთ ტონას მარტო მე გავთიბავ. მას არ ჩამორჩებიან არც მექანიკური ქარხნის კოლექტივის წევრები თ. მაღალტაძე, გ. ერდეკაშელი.

„საქთბილისმანქანმშენის“ მთიბავთა ჯგუფში მოწინავეთა შორის არიან გაერთიანების სახელოვანი ზეინკლები გ. კირვალიძე და ი. მარსაგიშვილი. 60 ტონა ბალახს დავამზადებთო, ამბობენ ჯგუფის წევრები.

მუყაითად მუშაობენ ტრამვაიტროლეიბუსის სამმართველოს მოწინავენი. ამ კოლექტივის მთიბავთა ჯგუფის წევრებმა ვ. ბეგიაშვილმა და ი. შათირიშვილმა კოლექტივის სახელით 10-12 ტონა ბალახის დამზადება იკისრეს.

ლისის ტბის მიდამოებში კი საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის სტუდენტები მუშაობენ. სტუდენტთა რაზმმა, რომელშიც მონაწილეობენ მეხუთეკურსელი ლ. კობახიძე და მესამეკურსელი ო. პირველი, ვალდებულება იკისრეს 30 ტონა ბალახი დამზადონ.

მ. ვახტანგაძე.

გმირული სიცოცხლე

პ. ა. ჯაფარიძის დაბადების მე-100 წლისთავისადმი მიძღვნილი სამეცნიერო სესია

მეგობრები ალიოშას ეძახდნენ, ერქვა კი პროკოფი, პარტიული ფსევდონიმები ჰქონდა „ბობოქარი“ და „ბალახნელი“, ლონდონში პარტიის ყრილობაზე გოლუბინის პასპორტით გაეგზავნა, კავკასიის ფრონტის ჯარისკაცებში რევოლუციურ მუშაობას თავად ბარათოვის სახელით ეწეოდა.

პროკოფი აფრასიონის ძე ჯაფარიძის (ალიოშას), ბოლშევიკ-ლენინელის, პარტიის III და VI ყრილობების დელეგატის, რუსეთის სამი რევოლუციის აქტიური მონაწილის, ბაქოს კომუნის გმირის ხანმოკლე, მაგრამ მამაცური ცხოვრების ხსოვნა ცოცხლობს და მარად იცოცხლებს თაობათა გულებში.

ქართველი ხალხის შესანიშნავი შვილის ნათელი სახის ერთი თვისება განსაკუთრებით მშობლიურს და ახლობელს ხდის მას არა მარტო ამიერკავკასიის ხალხებისათვის, არამედ ყველა ერისა და ეროვნების საბჭოთა ადამიანებისათვის. ეს, ქართული სოფლის შარდომეთის მკვიდრმა, თავისი მხურვალე გულის დიდი ნაწილი ბაქოში დატოვა. იგი ლენინურ იდეებს გაუნმარტავდა თბილისსა და ქუთაისს, პეტერბურგისა და დონის როსტოვის მუშებს, ენისეის გუბერნიის სოფელ კამენსკის გლეხებს. იგი შაუმიანის, აზიზბეკოვისა და ფიოლეტოვის ახლო მეგობარი და ერთგული თანამებრძოლი იყო. ეს მან, მგზნებარე ინტერნაციონალისტმა 1917 წლის აგვისტოში „ორნუტადის“ მეზღვაურთა მიტინგზე წარმოთქვა გულშეჩამფრთხობი სიტყვები:

— კავკასიელები დედის რძესთან ერთად იწოვენ თავისუფლებისადმი სიყვარულს, სწორედ თავისუფლებისათვის ჩვენ ყოველთვის რევოლუციური არმიის პირველ რიგებში ვიბრძოდით. თქვენ ჩვენი არმიის მოწინავე რაზმი ხართ. თქვენმა მძლავრმა დარტყმამ გაანადგურა თვითმპყრობელური წყობილება არა მარტო პიტერში, არამედ მთელ უზარმაზარ რუსეთში. ვფიქრობთ და გვწამს, რომ თქვენ კვლავ იქნებით რუსეთის ახალი, კიდევ უფრო დიდი რევოლუციის სათავეში!

12 ივნისს თბილისში გაიმართა პ. ა. (ალიოშა) ჯაფარიძის დაბადების მე-100 წლისთავისადმი მიძღვნილი საქართველოს, აზერბაიჯანის, სომხეთის კომპარტიათა ცენტრალურ კომიტეტებთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტების — სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ფილიალების გაერთიანებული სამეცნიერო სესია, რომელსაც დაესწრნენ პარტიის ვეტერანები, მეცნიერები, პარტიული და საბჭოთა მუშაკები, ახალგაზრდობის წარმომადგენლები, ღირსეულად რომ აგრძელებენ თაობათა რევოლუციურ ესტაფეტას.

პრეზიდიუმში არიან საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველი მდივანი თ. მენთეშაშვილი, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილე ვ. სირაძე, საქართველოს კომპარტიის თბილისის კომიტეტის მეორე მდივანი ნ. გურგენიძე, ალიოშა ჯაფარიძის ქალიშვილები ლ. და ე. ჯაფარიძეები, საქართველოსა და სომხეთის კომპარტიათა ცენტრალურ კომიტეტებთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტების ხელმძღვანელები, პარტიის ვეტერანები, მოსკოვიდან, ამიერკავკასიის რესპუბლიკებიდან ჩამოსული სტუმრები.

საიუბილეო სესია შესავალი სიტყვით გახსნა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის — სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ფილიალის დირექტორმა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა დ. სტურუამ.

მოხსენება თემაზე „პ. ა. ჯაფარიძე და საქართველოს პარტიული ორგანიზაციები“ გააკეთა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილემ ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა პროფესორმა ვ. მერკვილაძემ. „ალიოშა ჯაფარიძე — პროლეტარული ინტერნაციონალიზმის და ხალხთა მეგობრობის მგზნებარე ქომაგი“ — ასეთი იყო სომხეთის კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის — სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ფილიალის დირექტორის ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორის პროფესორ გ. სიმონიანის მოხსენების თემა. მოხსენება „ალიოშა ჯაფარიძე, ბაქოს კომუნის ერთ-ერთი ხელმძღვანელი“ გააკეთა აზერბაიჯანის კომპარტიის ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული პარტიის ისტორიის ინსტიტუტის — სკკპ ცენტრალურ კომიტეტთან არსებული მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის ფილიალის უფროსმა მეცნიერ თანამშრომელმა ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა პროფესორმა ბ. ა. ჯაფარიძემ.

რევოლუციის რაინდის ალიოშა ჯაფარიძის დაუცხრომელ მოღვაწეობაზე, რომელმაც მთელი სიცოცხლე მოახმარა მუშათა კლასის საქმისათვის, ამიერკავკასიის ხალხთა მეგობრობის განმტკიცებისათვის ბრძოლას, ილაპარაკეს სესიაზე მისმა ქალიშვილმა ელენე ჯაფარიძემ, რომელმაც მარქსიზმ-ლენინიზმის ინსტიტუტის საქართველოს ფილიალს საიუბილეოდ გადასცა თავისი მამის ოთხი წერილი, მისმა ბიძაშვილმა ლადო ჯაფარიძემ, ძმისწულმა მედეა ჯაფარიძემ, სომხურ ენაზე გამოცემული პ. ა. ჯაფარიძისადმი მიძღვნილი მონოგრაფიის ავტორმა, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორმა პროფესორმა ა. კარაპეტიანმა, სკკპ წევრმა 1917 წლიდან დ. ლომაძემ.

გამოჩენილი პროფესიონალი რევოლუციონერის პ. ა. ჯაფარიძის ცხოვრება და მოღვაწეობა უკვდავყოფილია მონუმენტებით, წიგნებით, დასახლებული პუნქტების, ქუჩების, სასწავლებლების სახელწოდებებით. ალიოშა ჯაფარიძის იდეები, ხალხსიყვარული მისი თავდადებული სამსახურის მაგალითი ჩვენს თანამედროვეებს კომუნისტურ მშენებლობაში ახალი წარმატებებისათვის აღაფრთოვანებს.

(საქინფორმი).

სურათზე: ალიოშა ჯაფარიძის ძეგლი ქალაქ ონში.

ვ. ჩერკასოვის ფოტო.

რევოლუციის რაინდი

ა. ჯაფარიძის დაბადების მე-100 წლისთავი

ბაქო, 26 კომისრის სახელობის მოედანი. აქ, სამშობლოს ბედნიერებისათვის თავდადებულ მებრძოლთა საძმო საფლავზე მუდამ ყვავილებია. ამით გამოხატავენ ჩვენი დროის ადამიანები 26 კომისრის, უკვდავი გმირებისადმი თავის ღრმა პატივისცემას. გადის დრო, ათწლეულებს ათწლეულები მისდევს, მაგრამ 26 კომისრის ნათელი ცხოვრება მარად რჩება და მომავალ თაობებს გადაეცემა ძმობისა და მეგობრობის უკვდავ ლეგენდად.

მათ შორის იყო ალიოშა ჯაფარიძე, რომლის დაბადების მე-100 წლისთავს ვუძღვნით ამ ნარკვევს.

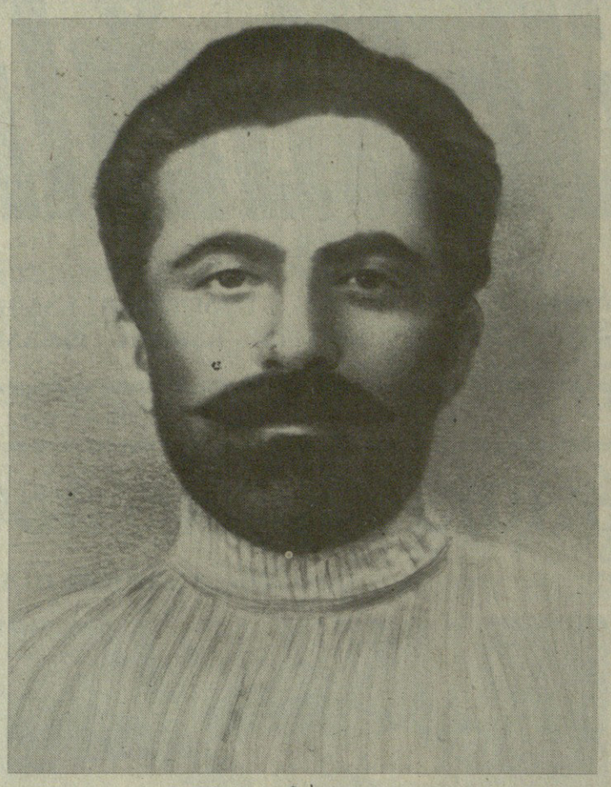

1900 წლის გაზაფხული იდგა. ბლაშე ტბის მიდამოებში თავს იყრიდნენ მუშები. ერთხანს ჯგუფებად იდგნენ, საუბრობდნენ. მერე ვიღაცამ შინიდან წამოიღო ლურჯი სუფრა მოლზე დააფინა, ზედ ყველი, პური, მწვანილი დააწყო, ხელადით ღვინო დადგა. ყველანი სუფრას შემოუსხდნენ...

და აი ერთმა ხელში აიღო ჭიქა:

— ამხანაგებო, დღეს პირველი მაისია, მუშათა სოლიდარობის დღე. ამ დღეს მთელი ქვეყნის მშრომელები ზეიმით აღნიშნავენ, რათა თავისი ძალა დაანახონ კაპიტალისტებს...

ორატორი ლაპარაკობს მტკიცედ, დამაჯერებლად. მას ცვლის მეორე, მესამე... ილაპარაკეს კობა ჯუღაშვილმა, მიხეილ კალინინმა, მიხა ბოჭორიძემ, ზაქარია ჩოდრიშვილმა, პროკოფი ჯაფარიძემ...

ამ შეკრებიდან სამი თვეც არ გასულა, რომ აგვისტოში პროკოფი ჯაფარიძის აქტიური მონაწილეობით თბილისში მოეწყო რკინიგზის მთავარი სახელოსნოების მუშათა გაფიცვა. თუმცა იგი დამარცხებით დამთავრდა, მაგრამ ალიოშას გული არ გასტეხია: „ამ გაფიცვაში გამარჯვება მეტია, ვიდრე დამარცხება, — წერდა იგი იმ დღეებში. — 16-დღიანი ერთსულოვანი გაფიცვა, ათასიან მასებზე ორგანიზაციის გავლენის ზრდა, განა ეს უახლოეს მომავალში ჩვენი სრული გამარჯვების საწინდარი არ არის? ჩვენ მორალურად გავიმარჯვეთ, მტკიცე საძირკველი ჩავუყარეთ თვითმპყრობელურ-ბურჟუაზიულ წყობილებასთან გადამწყვეტ შეჯახებას და ჩვენთვის ჯერჯერობით ესეც საკმარისია“.

მალე თბილისში მტკვრის სანაპიროზე გოროზად აზიდული მეტეხი პროკოფი ჯაფარიძის პირველი პატიმრობის ადგილად იქცა, მასთან ერთად დაუპატიმრეს აგვისტოს გაფიცვის სხვა მონაწილენიც: ზაქარია ჩოდრიშვილი, ვიქტორ კურნატოვსკი, სერგო ალილუევი... მაგრამ მამხილებელი საბუთების უქონლობის გამო, რამდენიმე თვის შემდეგ ჯაფარიძე გაათავისუფლეს. თუმცა მას თბილისში ცხოვრება აუკრძალეს და იგი ქუთაისში გაემგზავრა, სადაც დაუახლოვდა საშა წულეკიძეს, მიხა ცხაკაიას.

ქუთაისში ალიოშა ჯაფარიძე დიდ მუშაობას ეწეოდა დასავლეთ საქართველოში მუშებსა და გლეხებს შორის, აყალიბებს სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციებს ქუთაისში, ჭიათურაში, ზესტაფონში.

1903 წელს მას ირჩევენ რსდმპ იმერეთ-სამეგრელოს კომიტეტის წევრად, სულ მალე კი კავკასიის კავშირის კომიტეტის შემადგენლობაში შეჰყავთ. მისი ხელმძღვანელობით ქუთაისში ჩამოყალიბდა „ახალგაზრდა მარქსისტთა“ წრე. წრის ერთ-ერთი აქტიური მონაწილე იყო ახალგაზრდა ქალიშვილი — ვარო ხოჯაშვილი, რომელიც შემდეგ ჯაფარიძის ცხოვრების მუდმივი თანამგზავრი გახდა.

1904 წელს კავკასიის კავშირის კომიტეტმა, როგორც გამოცდილი პარტიული მუშაკი, ალიოშა ჯაფარიძე ბაქოში მიავლინა, რათა დახმარებოდა ბაქოს სოციალ-დემოკრატიულ ორგანიზაციას. აქ მას ირჩევენ ქალაქის ბოლშევიკური კომიტეტის შემადგენლობაში.

1905 წელს ალიოშა ჯაფარიძე, როგორც ბაქოს ორგანიზაციის დელეგატი, ლონდონში მიემგზავრება და გოლუბინის გვარით მონაწილეობს რუსეთის სოციალ-დემოკრატიული მუშათა პარტიის III ყრილობის მუშაობაში.

ინგლისის ზეცა ნისლში გახვეული შეეგება შორეული კავკასიიდან ჩასულ დელეგატს. ჯაფარიძეს ნავსადგურში მიხა ცხაკაია ელოდა.

— რატომ დაიგვიანე? — შეეგება მიხა და სიყვარულით გადაეხვია ძველ მეგობარს.

— ისე მეუბნები, თითქოს მეზობელი სოფლიდან მოვდიოდე. ერთი მითხარი, რამდენი სხდომა გაიმართა და რა საკითხები განიხილეს?

საუბარში გზა მალე გაიღია. მეგობრები მაღალი სახლის შესასვლელში შევიდნენ. ცარიელი დარბაზი გაიარეს. მომცრო ოთახის კართან შეჩერდნენ. პროკოფის გული გამალებით უცემდა — აი ახლა შეხვდება იმ ადამიანს, რომლის ნახვა დიდი ხნის ოცნებად გადაქცეოდა, რომლის თითოეული სიტყვა ასე აღფრთოვანებდა, მოწოდებად ჩაესმოდა.

ოთახში შევიდნენ, მისი ყურადღება ფანჯარასთან მოსაუბრე მამაკაცების ჯგუფმა მიიქცია. ერთი საშუალო ტანის მამაკაცი, სახეზე კეთილი ღიმილი რომ დასთამაშებდა, ალერსიანი თვალებით შესცქეროდა მოსაუბრეს და რაღაცას უმტკიცებდა.

— აგერ ვლადიმერ ილიჩი, მივიდეთ მასთან! — თქვა მიხამ. „ნუთუ ეს ლენინია?!“ ფიქრობდა ალიოშა...

ალიოშა ჯაფარიძე არაერთხელ გამოვიდა ყრილობის დღის წესრიგის სხვადასხვა საკითხზე. ყველა ყურადღებით უსმენდა მას. თავის საბოლოო სიტყვაში კი ბაქოს ბოლშევიკების წარმოგზავნილის გამოსვლებს ლენინმა მაღალი შეფასება მისცა, „უაღრესად საყურადღებო“ უწოდა.

ყრილობიდან რომ დაბრუნდა, ალიოშა უფრო მეტი პასუხისმგებლობით მოეკიდა პარტიულ საქმეებს: აწყობს მეფის მანიფესტის საპროტესტო დემონსტრაციებს, გამოდის მშრომელთა მიტინგებზე და ამხელს თვითმპყრობელობის ყველა პროვოკაციულ გამოსვლას, არის ბაქოს დეპუტატების საბჭოს წევრი, ხელმძღვანელობს მის ბოლშევიკურ ფრაქციას... მალე მას აპატიმრებენ, მაგრამ მეგობრები იხსნიან საპყრობილიდან.

და კვლავ ზრუნვა პარტიული კომიტეტის აღდგენისათვის. ალიოშა ჯაფარიძემ ბაქოს კომიტეტის ხელმძღვანელ ამხანაგებთან ოსიებ ჯუღაშვილთან, ივანე ფიოლეტოვთან ერთად გადამწყვეტი ბრძოლა გაუმართა მენშევიკებსა და სხვა ჯურის შემთანხმებლებს და კომიტეტი ბოლშევიკ-ლენინელთა დასაყრდენად გადააქცია; აწყობს დემონსტრაციებს, გაფიცვებს, ბაქოს მუშებს ამზადებს შეიარაღებული აჯანყებისათვის. 1906 წელს ქმნის ნავთობის მრეწველობის მუშაკთა კავშირს, რომლის გამგეობის მდივნადაც წლების მანძილზე მუშაობდა.

მაგრამ ამ დროს დამარცხდა რუსეთის პირველი რევოლუცია. რეაქციის სუსხი ბაქოსაც მისწვდა. ალიოშა ჯაფარიძეს უკან არ დაუხევია. იგი ახალი ბრძოლებისათვის რაზმავს მუშებს: სტეფანე შაუმიანთან ერთად იწყებს ბოლშევიკური გაზეთის „ბაკინსკი რაბოჩის“ გამოცემას, რომელიც ბოლშევიკური ძალების მობილიზაციის მძლავრი იარაღი გახდა. 1907 წელს ხელმძღვანელობს ბაქოს ნავთობის მრეწველობის მუშების ორგანოს — „გუდოკის“ გამოცემას. ამავე წელს იგი კვლავ შეიყვანეს რსდმპ ბაქოს კომიტეტის შემადგენლობაში. მისი საქმიანობა პოლიციისათვის შეუმჩნეველი არ დარჩენია, კვლავ აპატიმრებენ, მაგრამ ამჯერად დიდი თანხის მიღების იმედით იგი გაათავისუფლეს, თუმცა აუკრძალეს ბაქოში ცხოვრება და ალიოშა როსტოვში მიემგზავრება. აქ იგი უახლოვდება სოციალ-დემოკრატიული ორგანიზაციის წევრებს: და ისევ პარტიული მუშაობა, ზრუნვა პარტიული ორგანიზაციების აღდგენისათვის.

მას ირჩევენ დონის პარტიული კომიტეტის მდივნად, მაგრამ ერთ-ერთი სხდომის დროს აპატიმრებენ და 3 წლით ვოლოგდის გუბერნიის სოფელ ველიკო უსტიუგში ასახლებენ, სადაც იმ დროს სტალინი იყო გადასახლებული.

სასჯელის მოხდის შემდეგ, 1914 წელს ალიოშა თბილისში. ბრუნდება და კვლავ სათავეში უდგება ბოლშევიკურ ორგანიზაციას, აწყობს საიდუმლო სტამბას, ბეჭდავს პროკლამაციებს, ბროშურებს, ხელმძღვანელობს გაფიცვებს, იწვევს მუშათა კრებებს.

ყანდარმერიასაც არ სძინავს. ფეხდაფეხ დასდევს რევოლუციონერებს. დაპატიმრება არ ასცდა ჯაფარიძესაც. ერთხანს იგი საგუბერნიო ციხეში ჰყავდათ, მერე კი ციმბირში გადაასახლეს. ძალიან გაუჭირდა, მაგრამ მაინც მოახერხა თავი დაეღწია გადასახლებისათვის. 1916 წლიდან იგი საქართველოში, სამხედრო ნაწილებში აყალიბებს ბოლშევიკურ ჯგუფებს, ხელმძღვანელობს მათ.

მალე ბაქოს მუშების დაფინანსებული მოთხოვნით იგი კვლავ ბაქოში გადაიყვანეს პარტიულ სამუშაოზე. აქ იგი სტეფანე შაუმიანთან, მეშადი აზიზბეკოვთან, ივანე ფიოლეტოვთან და სხვებთან ერთად იბრძვის ბოლშევიკური პარტიის განმტკიცებისათვის. მას ირჩევენ ბაქოს ბოლშევიკური კომიტეტის და ბაქოს მუშათა დეპუტატების საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტის თავმჯდომარის პოსტზე ცვლის სტეფანე შაუმიანს. მალე იგი შეიყვანეს ბაქოს საბალხო კომისართა საბჭოს შემადგენლობაში და დანიშნეს შინაგან საქმეთა სახალხო კომისრად, მას ევალება ამ პირობებში მეტად რთული და პასუხსაგები საქმე — ქალაქის სურსათით მომარაგება. ამასთან მის მხრებს აწვა საგაფიცო მუშაობა ქარხნებსა და წარმოებებში, და უნდა ითქვას, რომ ყველაფერს ჩინებულად ართმევდა თავს.

ბაქოში სულ უფრო და უფრო იძაბებოდა მდგომარეობა. აგვისტოში ხელისუფლებას სათავეში ჩაუდგა კონტრრევოლუციური მთავრობა. ბაქოს კომისრები იძულებული გახდნენ ქალაქიდან გასულიყვნენ, მაგრამ 19 სექტემბერს ისინი დაუპატიმრეს და ღამით აშხაბადისკენ წაიყვანეს. იქ კი, უკაცრიელ ველზე, ახჩა-კუბიდან 207 კილომეტრზე მუხანათურად დახვრიტეს.

— ნუ იფიქრებთ, თითქოს ბაქოს კომისრებმა არ იცოდნენ, რა მოელოდათ, — იგონებს ძველი ბოლშევიკი დავით ლომაძე, — იცოდნენ, და თუმცა შესაძლებლობა ჰქონდათ თავი გადაერჩინათ, უკან დახევა ლაჩრობად მიიჩნიეს. ჯერ კიდევ დაპატიმრებამდე 15 დღით ადრე სტეფანე შაუმიანმა თავისთან იხმო ახალგაზრდა მებრძოლები და მოსთხოვა გასცლოდნენ აზერბაიჯანს, მათ შორის გახლდით მეც. ალიოშამ გამოთხოვებისას თვალცრემლიანმა მხრებზე ხელი მომხვია და მითხრა: წადი ჩვენს სამშობლოში, მაგრამ ცრემლებთან ნუ წაიღებ. მათ თავისი ცრემლიც საკმარისი აქვთ, ჩვენსას ნუღარ დაუმატებო.

უკვე თბილისში გავიგე მათი დახვრეტის ამბავი, არავინ დაიჯერა, თუ შეიძლებოდა ასე ვერა. გულად, ასე განუკითხავად ადამიანების დასჯა. მათი სიკვდილით რევოლუციამ მისი საქმის დიდად ერთგული ადამიანები დაკარგა. დაკარგა ადამიანები, რომელთაც სწამდათ, რომ მომავალი ხალხისა იყო და რომ სწორედ ხალხის ბედნიერებისათვის სწირავდნენ თავს.

„ჩვენ ვკვდებით კომუნიზმისათვის, გაუმარჯოს კომუნიზმს!“ — ამ სიტყვებით შეეგებენ უდრეკი კომისრები ვერაგი მტრის ტყვიას.

თინა სულიაშვილი,
საქართველოს სსრ კულტურის დამსახურებული მუშაკი.

მათ უკანდახევა არ იცოდნენ...

კომისრის სახელოსნის ბიბლიოთეკაში

ფართო სურათი, გაზეთ „ბაკინსკი რაბოჩის“ რედაქცია; მაგიდას უსხედან სტეფანე შაუმიანი, ალიოშა ჯაფარიძე, სურენ სპანდარიანი და სხვა. სახელოვანი ბოლშევიკები. ეს-ეს არის დამთავრდა ამიერკავკასიის პროლეტარ მუშათა საყვარელი გაზეთის მორიგი ნომრის დაგეგმვა... აქვეა პერიოდული პრესის გამოცემები, ალ. ჯაფარიძის სიტყვები, სტატიები... სოფლის ორობა— ეს ალ. ჯაფარიძის მშობლიური სოფლის — შარდომეთის ხედია...

ეს და ბევრი სხვა ექსპონატი და დოკუმენტია გამოფენილი ფართო სტენდზე, რომელიც თბილისის ა. ჯაფარიძის სახელობის ბიბლიოთეკის ფოიეს ამშვენებს და მგზნებარე რევოლუციონერის დაბადების მე-100 წლისთავს ეძღვნება.

— ეს სტენდი ახლახან გავაფართოეთ, მაგრამ ხედავთ, უკვე მასზე აღარ ეტევა მასალები,— გვეუბნება ბიბლიოთეკის დირექტორის მოადგილე მერი სუთიძე, — თავიდან აქ მხოლოდ რამდენიმე ფოტოსურათი იყო. ახლა კი მას ბევრი ახალი დოკუმენტი შეემატა. მაგალითად, ახლა აქ გვაქვს ალ. ჯაფარიძის ყველა სტატიისა და სიტყვის, მასზე დაწერილი მოგონებების, რევოლუციის დიდი ბელადის, ვ. ი. ლენინის, ს. ორჯონიკიძის, ს. კიროვის და სხვათა გამონათქვამები...

ბიბლიოთეკის მეთოდიკურმა განყოფილებამ საიუბილეოდ მოამზადა სახელოსნოო გამოფენაც — ალ. ჯაფარიძის სტატიების კრებულები, მოგონებათა ნაკრები, პერიოდული პრესის გამოცემები გვაცნობს ლენინელი ბაქოელი კომისრის ნათელ პიროვნებას.

ვლ. ჯელიძე.

Ყველა ძველი და ახალი ამხანაგებიდან გამოიჩრჩეოდა როგორც ყველაზე რევოლუციონერი, აქტიური, ენერგიული და თავდადებული მაშინ ახალგაზრდა ალიოშა ჯაფაროიძე. მისი დამოკიდებით მე მოვახსენებ ჟუთაისში პარტიული ორგანიზაციის დაარსებას.

მიხა ცხაკაია.

● ●

ალიოშა თავისი გუნებით შეეძინილი იყო ფართო მშრომელთა მასებში მუშაობისათვის. იგი იყო განუმეორებელი როგორც ორგანიზატორი, მასებთან მოამუშავე, როგორც ადამიანი, რომელსაც შეეძლო თავის მხარეზე გადაებიროებინა და გამოელვიძებინა მუშათა კლასის ყველაზე ჩამორჩენილი ფენა, ის იყო ყველაზე კოკულარული და ყველაზე საყვარელი ადამიანი მაშინდელ მუშაკებს შორის.

აბელ ენუქიძე.

ინტერნაციონალიზმის ფესვები

დოკუმენტური ფილმი ალ. ჯაფარიძის ცხოვრებაზე

მრავალეროვნული საბჭოური კინოხელოვნების ერთ-ერთი ძლიერი და ეროვნული თვითმყოფადობით გამორჩეული ნაკადი — ქართული კინო თავიდანვე ჩადგა ხალხის სულიერ მოთხოვნილებათა სამსახურში.

ამიტომ, ბუნებრივია, უწინარესად ყურადღება მიექცა იმ ადამიანთა გმირული ცხოვრების ეკრანზე ასახვას, რომლებმაც სწორედ ჩვენი საზოგადოების შენების უკეთილშობილეს საქმეს შესწირეს თავი. რაოდენ სიმბოლურია ამ მხრივაც 26 ბაქოელი კომისრის უკანასკნელი სიტყვები: „ჩვენ ვკვდებით კომუნიზმისათვის, გაუმარჯოს კომუნიზმს“.

აი, ეს რწმენა, რწმენა მგზნებარე რევოლუციონერისა, არის მთავარი, რითაც ყოველ ჩვენგანს იზიდავს 26 ბაქოელი კომისრის გმირობა, რომელიც არაერთხელ ასახულა ჩვენს ლიტერატურასა და ხელოვნებაში, რომელსაც შესანიშნავი სტრიქონები, ფილმები, მხატვრული ტილოები უძღვნეს ვლ. მაიაკოვსკიმ, პაოლო იაშვილმა, კინორეჟისორმა ნ. შენგელაიამ და საბჭოური კულტურის სხვა გამოჩენილმა ოსტატებმა. და აი, კიდევ ერთი კინოფილმი (ამჯერად დოკუმენტური) მიეძღვნა ამ გმირულ თემას — ეს ფილმი „ალიოშა ჯაფარიძე“ ჟურნალისტ ეთერ ჯაფარიძის სცენარის მიხედვით საქართველოს მეცნიერულ-პოპულარული და დოკუმენტური ფილმების სტუდიაში გადაიღო ცნობილმა ქართველმა კინოდოკუმენტალისტმა, ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ შალვა ჩაგუნავამ.

დოკუმენტური ფილმის ავტორი, უწინარეს ყოვლისა, ეძებს მანამდე ამავე საკითხზე გადაღებულ კინოკადრებსა და, საერთოდ, ყოველგვარ დოკუმენტურ მასალას. ამ მხრივ შალვა ჩაგუნავას და მის გადამღებ ჯგუფს (კონსულტანტი—მწერალი მიხეილ ლოზოვიცკი, ოპერატორები — ელდარ ვაშაძე და ვლადიმერ კონიაგინი) დიდი მუშაობა გაუწევიათ. აქ ვხვდებით როგორც უიშვიათეს საარქივო მასალებს ალიოშა ჯაფარიძისა და მისი თანამებრძოლების რევოლუციურ მოღვაწეობაზე, ისე მეტად საინტერესო ფოტომასალებს, ფერწერულ ტილოებსა და კადრებს, როგორც დოკუმენტური, ისე მხატვრული ფილმებიდან. ცხადია, ყოველივე ეს არსებობდა და მათი მხლოდ პოვნა-მიგნება ცოტას ნიშნავდა. მთავარი იყო როგორ გამოიყენებდნენ ფილმში, რამდენად კარგად შეერწყმოდა ერთმანეთს ეს სხვადასხვა დროს და სხვადასხვა ავტორის ხელით შექმნილი კინოკადრები თუ ფერწერული ტილოები. არსებითად სწორედ აქედან იწყება ეგრეთ წოდებული მონტაჟები, ფილმის შექმნის პრინციპები და. ეს ოსტატობა კიდევ ერთხელ დაგვიმტკიცა რეჟისორმა შ. ჩაგუნავამ.

უპირველეს ყოვლისა, ფილმმა იმითაც მოიგო, რომ კომპოზიციური არქიტექტურის თვალსაზრისით ფილმის ავტორები არ გაჰყვნენ სტერეოტიპულ, ბოგრავიულ, სხვა სიტყვით რომ ვთქვათ, ქრონოლოგიური თანამიმდევრობის გზას. მათ თავიდანვე შეგვიყვანეს თავიანთი გმირის ბობოქარი რევოლუციური ცხოვრების შუაგულში, და მხოლოდ ამის შემდეგ თუ გადასვლადებიან, ისიც იშვიათად, ალიოშა ჯაფარიძის პიროვნების ჩამოყალიბების სხვადასხვა შტრიხს. იქნებ ამ იშვიათობის გამოც მიეცა პორტრეტისეული ძერწვის ამ ლირიკულ წიაღსვლებს ასეთი შთაბეჭდავი ძალა, რომელსაც კიდევ უფრო მეტ მომხიბლობას ანიჭებს დიქტორის, სსრ კავშირის სახალხო არტისტის ფაინარ მეღვინეთუხუცესის ჩვენთვის ესოდენ ნატიფი, საყვარელი ხმა. ეს ხმა განსაკუთრებით ემოციურია, როცა გაისმის სიტყვები, რომლებითაც პოლიტიკურ გადასახლებაში მყოფი ალიოშა ჯაფარიძე მიმართავდა მეუღლესა და შვილებს.

ჩვენს წინაშე ერთხელ კიდევ გაიელვებენ ლეგენდარული 26 ბაქოელი კომისრის გმირული სახეები, რომლებიც თაობიდან თაობას გადაეცემა, როგორც რევოლუციის იდეალებისადმი ურყევი ერთგულების მარადიული სიმბოლო. მათ შორის არის ჩვენი შესანიშნავი თანამემამულე, მეზნებარე რევოლუციონერი და გულმხურვალე ინტერნაციონალისტი ალიოშა ჯაფარიძე.

გ. დოლიძე.

ახალწლის ღამეს

ალიოშა ჯაფარიძე

ა. ჯაფარიძემ ეს ნარკვევი 1915 წლის 31 დეკემბერს დაწერა, როცა ციმბირში, ენისეის გუბერნიის ენისეის მაზრის სოფელ კამენკაში იყო გადასახლებული. ამ დროს იგი სულ ერთი თვის ჩასული იყო გადასახლების ადგილას და ეცნობოდა გადასახლებულ რევოლუციონერებს, რომლებიც ვაჟკაცურად იტანდნენ დიდ გაჭირვებას და არ კარგავდნენ ბრძოლის უნს, „ბრწყინვალე მომავლის იმედს“.

დეკემბრის უკანასკნელ ი დღეა. ახალწლის შემოლოცვა. მწარე ზამთარი იცის ციმბირში დეკემბრის დამლევს. და დღეს მაინც, თავის უკანასკნელ დღეს, ძველ წელიწადს თავისი, უკანასკნელი ძალა მოუკრეფია და თავს არ იზოგავს. ყინვას, სიცივეს, სუსხს და თავის სიმკცრეს, რაც აქამდე დაუხარჯავი დარჩენია, საოცარი სიუხვით ისვრის დედამიწისაკენ; სუსხიანი ქარი გულსაკლავად ზუზუნებს. ცა და დედამინა ყინვის ორთქლით არის მოცული... დიახ, ორთქლით, უფერულით, რომელსაც კარგად ვერც კი გაარჩევთ, მაგრამ ისე სქლად და მაგრად გადაჰკვრია დედამინას, რომ ათ ნაბიჯზე ვერას გაარჩევთ.

ჰაერი სავსეა ყინვის წვეტიანი ნემსებით და ყველაფერს, რაც კი შეხვდებათ წინ, უწყალოდ ჩხვლეტენ და ხვრეტენ, ძვალი და რბილი სულ ერთია მათთვის. მცენარეს ვინ კითხულობს, ადამიანი და ცხოველი ყინვითაა შემოსილი, სადღა ჩანს წვერი, ულვაში, თვალი, წამწამი წარბი — ყველაფერი ყინვითაა შელესილი. ადამიანს ორთქლი ამოსდის პირიდან, სული ეხუთება და უმძიმს სუნთქვა...

ყველა კარის გაღებისთანავე სიცივე გაშმაგებული მხეციცივით შეეჭრება სახლში და სითბოს ორთქლის ზვირთებად ისვრის გარეთ და შეუბრალებლად ყლაპავს და სანსლავს მას გაუმაძღრად...

გააფთრებულად დათარეშობს ყინვა, და სიცივე არც ერთ კუნჭულს არ ტოვებს, ყველგან იჭრება, არც ერთ ცხოველს არ ინდობს... ცხენი, ძროხა, ძაღლი ყინვითაა შემოსილი...

ძველ წელს მტკიცედ გადაუწყვეტია მოსპოს სიცოცხლე მთლად, ერთიანად, უკანასკნელად ჩაიკრას ყველაფერი თავის კლანჭებში...

მაგრამ ამაოდ! ერთ წამსაც არ შეუწყვეტია სიცოცხლეს მოძრაობა, დღეს თითქმის ყველა გამოსჯიბრებია გამხეცებულ სტიქიას, ყველას გადაუწყვეტია მეტი სიცოცხლე გამოიჩინოს, ყველა ფუსფუსებს, შრომობს და ემზადება შეხვდეს ხვალინდელ დღეს — ახალ წელს.

აგერ ბავშვებიც არ ეპუებიან ჯოჯოხეთურ სიცივეს. სირბილ-თამაშის გარდა ბევრი შეშასაც ხერხავს, მერე რა ცქვიტად და ჩქარა, შენ აჩქარებ განა, გამხეცებულო სუსხო?

აი აგერ დუქნის აივნიდან გაჩქარებული ჩამოეშვა ორი ახალგაზრდა ყმაწვილი და თითქმის სირბილით გაჰყვა სოფლის გაყინულ შარაგზას. როგორც უნდა დავაკვირდეთ, მკითხველო, ჩვენ მათ სახეს ვერ გავარჩევთ: სახე მთლად ერთიანად დაუფარავს ჩამოფხატულ ქუდებს.

მაგრამ თუ მათ ტანსაცმელს დაკაკვირდებით და თუ მათი ლაპარაკის კილოს მოჰკარით ყური, მაშინვე მიხვდებით, მკითხველო, რომ ისინი აქაურ მკვიდრ მცხოვრებთ არ ეკუთვნიან... ისინი არც მაწანწალა ჩარჩ-ვაჭრები არიან. ისინი „სტუმრები არიან“, თუმცა აქ არავის დაუპატიჟენია და არც თავისი სურვილით სტუმრებიან ვინმეს. გლეხები მათ უწოდებენ „პოლიტიკოსებს“.

ძალად სტუმრები, სად მიეშურებიან ისინი? ნუთუ მათაც სურთ მოემზადონ დღესასწაულისათვის? ნუთუ მათაც ახალი წელი უთენდებათ ხვალ?

ათი საათი შესრულდა და სტუმარ-მასპინძელიც მოვიდა. არ გაუვლია რამდენიმე წუთს, რომ ყველანი შეიკრიბნენ.

აქ იყო ჩვენი ნაცნობი „გრაფი“, მას, რასაკვირველია, გრაფის არაფერი ეცხო: გარეგნობით, ქცევით, ჩაცმულობით — ნამდვილ გორკის მოგაგონებდათ. ცხოვრების ტალღას ის ბალტიის ზღვის ნაპირიდან გადმოუსვრია.

აი პეტროგრადელი მუშა, მოსკოველი, რამდენიმე პოლონელი, მალოროსი, ლატიში, გარუსებული ჩეხები, ებრაელები და სხვა. სხვადასხვა კუთხის ხალხი, სხვადასხვა ენა, კილო, ზნე-ჩვეულება.

მათი აზრი და მიმართულებაც ბევრნაირია. გუშინ მკაცრად ბაასობდნენ ერომანეთში, კვლავაც შეიძლება უაღრესად შეეტაკნენ ერთმანეთს, მაგრამ დღეს, ამ საღამოს, ერთნი არიან, ერთი შეთანხმებული ოჯახის წევრები გამხდარნან. ამდენ განსხვავებისათვის უძლეავია რაღაც საერთო ძალას და ისინი მჭიდროდ შეუკავშირებია პატარა ჯგუფად, მათ დავიწყებიათ მწვავე კითხვები და ძმურ მასლაათში და მხიარულებაში არიან.

მოახლოვდა თორმეტი საათი. ათი წუთი აკლია ახალ წელს.

დამთავრდა თუ არა პატარა სიტყვა, იგრიალა საერთო სიმღერამ, საერთო ჰიმნმა. ხმები არ იყო შეწყობილი, უმეტესი ნაწილი მომღერალიც არ იყო, მაგრამ სული და გული, გრძნობა და მისწრაფება ამ სხვადასხვა ადამიანებისა გაერთიანებული იყო მომხიბლავი სიძლიერით, შემდეგ სიმღერები სხვადასხვა კუთხის, სხვადასხვა ადგილის, სხვადასხვა ხალხის, მათი ჯაფისა და ტანჯვის მოთქმა-გოდება, წარსულისა და აწმყოს სიმწარე; ბრძოლის ყიჟინი, ბრწყინვალე მომავლის იმედი...

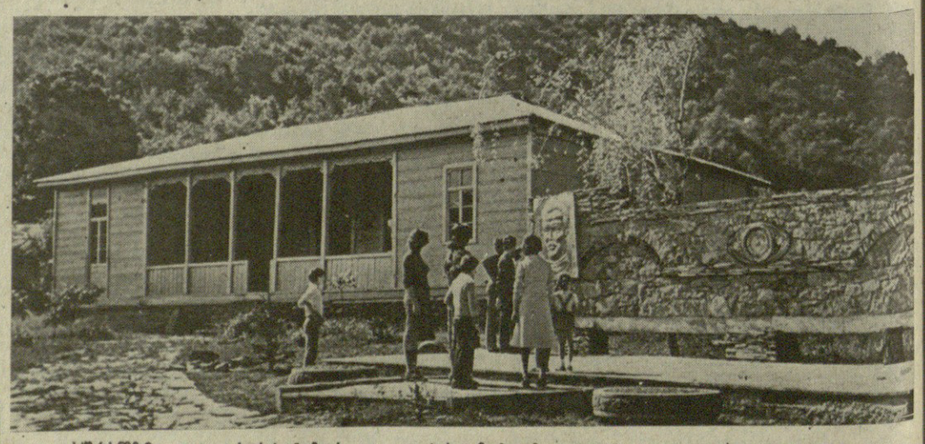

სურათზე: ა. ჯაფარიძის მემორიალი და სახლ-მუზეუმი ონის რაიონის სოფელ შარდომეთში.

ვ. ჩერკასოვის ფოტო.

მამა...

ალიოშა ჯაფარიძე დემოკრატი იყო ამ სიტყვის ნამდვილი გაგებით. ცხოვრობდა და მოღვაწეობდა მუშებთან ერთად, რომელთა კეთილდღეობასა და უკეთესი მომავლისათვის ბრძოლას შესწირა თავისი ვაჟკაცური და ლამაზი სიცოცხლე.

ჩვენ ბევრი რამ გაგვიგონია ამ ადამიანის მოღვაწეობაზე, მის თვისებებზე, მაგრამ საინტერესოა, როგორი იყო ალიოშა ჯაფარიძე ოჯახში, საყვარელ ცოლ-შვილთან? სწორედ ამის შესახებ ჩვენს მკითხველებს ესაუბრებიან დიდი რევოლუციონერის ქალიშვილები — ლუცია და ელენე ჯაფარიძეები, რომლებიც ამჟამად მოსკოვში ცხოვრობენ და ალიოშა ჯაფარიძის საიუბილეო დღეებში საქართველოში ჩამოვიდნენ.

ლუცია ჯაფარიძე: ელენე ჩემზე ერთი წლით უმცროსია. კომუნისტია, სპეციალობით ინჟინერ-მეტალურგი. მონაწილეობდა მაგნიტოგორსკის მეტალურგიული კომბინატის მშენებლობაში, დიდი სამამულო ომის წლებში მუშაობდა საბჭოთა კავშირის შავი მეტალურგიის მინისტრის მოადგილედ. ამჟამად პერსონალური პენსიონერია, არის ჟურნალ „პროფენერგეტიკის“ სარედაქციო კოლეგიის წევრი. ლენინის ორდენის კავალერია და კიდევ სხვა ორდენებითა და მედლებით არის დაჯილდოებული.

ელენე ჯაფარიძე: ჩემი უფროსი დაც კომუნისტია. ლუციამ მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტი დაამთავრა. მუშაობდა ჯერ თბილისში, შემდეგ მოსკოვში. კომკავშირით დაიწყო და პარტიული მუშაკი გახდა. ამჟამად პერსონალური პენსიონერია. არის სსრ კავშირის ქალთა კომიტეტის საზოგადოებრივი კომისიის წევრი.

ლუცია ჯაფარიძე: ახლა ჩვენი საყვარელი მამის საიუბილეო დღეებია, რომელიც ბაქოში დაიწყო და საქართველოში დაგვირგვინდება. გვიხარია სამშობლოში ყოფნა. აქ ბევრი ნათესავი გვყავს, ყოველ ჩამოსვლაზე ახლობლები გვიმრავლდებიან. აქ გვეგულება ჩვენი საყვარელი მამიდაშვილი მედეა ჯაფარიძე, თავისი მშვენიერი ქმარ-შვილით.

ელენე ჯაფარიძე: უფრო ადრე ვერ მოგვიხერხდა მამის სამშობლოში, რაჭაში ჩასვლა, მხოლოდ 60-იან წლებში ვესტუმრეთ პატარა სოფელ შარდომეთს. მაშინ მამის თანამედროვეებსაც ბევრს შევხვდით და ვესაუბრეთ.

ლუცია ჯაფარიძე: მაშინ გავიცანით 90 წლის კოლმეურნე იობა ჩიქვინიძე. იგი მამის თანაკლასელი და მეგობარი აღმოჩნდა. მან გაიხსენა „პაკია“ (ასე ეძახდნენ მამას ბავშვობაში) — საოცარი ბავშვი იყო, გულადი, მხიარული, კეთილი, ამხანაგს დახეული ქურთუკი რომ დაუნახა, გაიხადა და თავისი ერთადერთი ქურთუკი მას აჩუქა.

ელენე ჯაფარიძე: იმ წლებში ვესაუბრეთ სწორედ მამის ორ შორეულ ნათესავს — გრიგოლ და ლადო ჯაფარიძეებს, რომლებსაც მამა მშვენივრად ახსოვდათ. ლადო გვიამბობდა საცხენისის სკოლაზე, სადაც მამა სწავლობდა, იქ თურმე ხელობასაც ეუფლებოდნენ და მამამ ხარაზობა ისწავლა. ეს რომ მოვისმინეთ, მაშინღა მივხვდით, თუ როგორ მოახერხა მამამ გადასახლებაში ყოფნისას ფეხსაცმლის შემკეთებელ სახელოსნოში მოწყობა, ამის შესახებ ხომ გვწერდა ერთ-ერთ წერილში.

ელენე ჯაფარიძე: 1912 წელს, თუკი შეიძლება ასე ითქვას, მე ბედმა „გამიღიმა“, ორი წელიწადი ვიყავი მამაჩემთან ერთად გადასახლებაში. ელენე ამ დროს სოფელში, ბებიასთან ცხოვრობდა. გადასახლებაში რამდენჯერმე გაჩხრიკეს ჩვენი ბინა, ჟანდარმებს ხანდახან მამაც მიჰყავდათ, როგორც ჩანს, ეს უმიზეზოდ არ ხდებოდა.

ელენე ჯაფარიძე: 1914 წლის დამდეგს დედ-მამა და უფროსი და გადასახლებიდან დაბრუნდნენ: ბებიაჩემი, ვერა- მამიდა და მე თბილისში გავემგზავრეთ დასახვედრად. მამა არ მახსოვდა, პატარა ვიყავი და სადგურზე არ წამოყვანეს. სახლის აივანზე გადმომდგარი ველოდებოდი და უცაბ რას ვხედავ — მოდიან! თავქვე დავეშვი და ისე გავიქეცი, რომ პირდაპირ იმათ ფეხებთან განვერთხე. მამამ იმ წამსვე ამიტაცა. ხომ პატარა ვიყავი, ყოველივე ისე განვიცადე, რომ სამუდამოდ დამრჩა მეხსიერებაში.

ლუცია ჯაფარიძე: დაიწყო პირველი იმპერიალისტური ომი. მამა გაცხარებულ რევოლუციურ მუშაობას ეწევა, ჩვენი სახლი ყოველთვის ხალხით არის სავსე. დაგვახსომდნენ სერგო ქავთარაძე, ოვანეს ლაზიანი, ჯავაირა პეტროსიანი (ქამოს და), პავლე საყვარელიძე და ბევრნი სხვანი.

ჟანდარმერია გამუდმებით დასდევდა მამას. იგი არალეგალურად იწყებს მუშაობას და გორში მიემგზავრება. კვირაობით კი დაგვხედავდა ხოლმე, მაგრამ მალე ეს ბედნიერებაც მოგვესპო, 1915 წლის მაისში მამა კვლავ დააპატიმრეს.

დაიწყო ჩვენი, დედის

ფერმებს—მეტი საკვები!

(დასასრული).

საქართველოს კომპარტიის ყაზბეგის, დუშეთის, თიანეთის, ლენინგორის, ჯვის რაიკომებსა და სახალხო დეპუტატთა შესაბამისი რაიონული საბჭოების აღმასკომებს, საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და ავტომობილთა ზამთრის საძოვრების მართვის გაერთიანებას დაევალათ ავტოლარის ზამთრის საძოვრებზე უზრუნველყოფ 50 ათასი ტონა უხეში საკვების დამზადება.

რესპუბლიკური გაერთიანება „საქხარისხთესლმრეწვი“ ვალდებულია შეასრულოს კოლმეურნეობების, საბჭოთა მეურნეობებისა და საეურნეობათშორისო საწარმოებისათვის საკვები კულტურების თესლის წარმოების გეგმები, ხოლო აუცილებლობის შემთხვევაში შემოტანოს საჭირო რაოდენობის თესლი.

საქმთაველოსა ყალმშენს დაევალა საექსპლოატაციოდ გადასცეს 11 ათასი ჰექტარი გასაწყლოვანებელი სისტემა, 1880 ჰექტარი სარწყავი სისტემა, აგრეთვე განახორციელოს სარწყავი სისტემების რეკონსტრუქცია 1100 ჰექტარზე.

საქართველოს სსრ დამზადების სამინისტროს დაევალა საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში გასანაწილებლად გადასცეს საფქვავი მრეწველობის წარმოების 10 ათასი ტონა ნარჩენები პირუტყვის საკვებად მისი გამოყენების მიზნით; უზრუნველყოს იმ მეურნეობებისათვის, რომლებმაც ბალახის ფხვნილი ჩააბარეს განმეორებითი გამოყენებისათვის, მათგან მიღებული კრაფტ-ტომრების 30 პროცენტის მთელი წლის მანძილზე დაბრუნება; უზრუნველყოს მრეწველობისა და სასოფლო-სამეურნეო წარმოების ნარჩენების შეუფერხებელი მიღება, ხარისხოვანი მოვლა-შენახვა და რაციონალური გამოყენება დამტკიცებული ტექნიკური დოკუმენტაციის თანახმად.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის, მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროებს, საქსახსოფლტექნიკას დაეკისრათ უზრუნველყონ მეურნეობებში არსებული ყველა საწვიმებელი მანქანისა და სატუმბი ძალური აგრეგატის, საკვებდამამზადებელი და დადამუშავებელი მანქანისა და მოწყობილობის დროული მომზადება სამუშაოდ; საქსახსოფლტექნიკის ძალებითა და სახსრებით ამ მანქანებისა და მოწყობილობის შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების სამუშაოთა მოცულობის გადიდება, აგრეთვე მის რაიონულ გაერთიანებებში ამ მიზნისათვის საჭირო კვანძების, აგრეგატებისა და სრულკომპლექტიანი მოწყობილობის გაცვლითი ფონდის შექმნა; 10 ათას ჰექტარ ურწყავ მიწებზე საკვები კულტურების რწყვა ირიგაციული მოწყობილობის გამოყენებით; წყალთა მეურნეობების საპროექტო ორგანიზაციების ძალებით რწყვისათვის გამოსადეგი მიწების შერჩევა და რწყვის ორგანიზაციისათვის გამარტივებული ტექნიკური დოკუმენტაციის შემუშავება; ტბორებისა და წყალსატევების, ჭაბურღილების, საშახტე ჭებისა და წყალსაღები ნაგებობების სწრაფი მშენებლობა, რემონტი და აღდგენა გეგმით დადგენილ სამუშაოთა მოცულობის ფარგლებში; სარემონტო-აღდგენითი სამუშაოების დროული შესრულება, რომლებიც უზრუნველყოფს მეურნეობებში არსებული საწვიმებელი მანქანებისა და სატუმბ-ძალური აგრეგატების, აგრეთვე ახლად მიღებული აგრეგატებისა და მოწყობილობის დაკომპლექტებას რწყვის სეზონისათვის;

ცეკავშირის გამგეობა ვალდებულია მოაწყოს ხელის ინვენტარის (ცელების, ფოცხებისა და სხვათა) შემოტანა და გაყიდვა, რომლებიც მეურნეობებს სჭირდებათ ბალახის თიბვის დროს;

საქართველოს სსრ სტალეო მეურნეობის სამინისტრომ ტყის მდელოებზე უნდა დაამზადოს 3500 ტონა თივა და გამოიმუშაოს ათასი ტონა ბალახის ფხვნილი წიწვისა და ჩქოლნარის მწვანე მასისაგან და შემდეგ გადასცეს საქართველოს სსრ დამზადების სამინისტროს.

დადგენილება ყოველი რეგიონისათვის განსაზღვრავს კვების, ხორცისა და რძის მრეწველობის, საზოგადოებრივი კვების, სავაჭრო საწარმოებსა და საბინაო-კომუნალურ კანტორებში საჭმლის ნარჩენების შეგროვების დავალებას ღორის სასუქებლად მათი გამოყენებისათვის.

საქართველოს სსრ სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, სხვა სამინისტროებსა და უწყებებს, რომელთა სისტემაში შედიან საბჭოთა მეურნეობები და სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოები, ევალებათ კონტროლი გაუწიონ, რომ „1980 წელს უხეში და წვნიანი საკვების წარმოების გადიდებისა და მისი ხარისხის გაუმჯობესების დამატებითს ღონისძიებათა შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტისა და სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს 1980 წლის 20 მარტის დადგენილებით გათვალისწინებული მატერიალური წახალისების ღონისძიებათა განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯები გაიღონ საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებისათვის დადგენილი ხელფასის ფონდების ფარგლებში.

საქართველოს კომპარტიის თბილისისა და რუსთავის საქალაქო კომიტეტებსა და თბილისისა და რუსთავის სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს დაევალათ საქალაქო ორგანიზაციების ძალებით დაამზადონ 5 ათასი ტონა მწვანე მასა და გადასცენ იგი საგარეუბნო საბჭოთა მეურნეობებს.

საქართველოს სსრ სახელმწიფო საგეგმო კომიტეტს დაევალა სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და საბჭოთა მეურნეობებისა ავტომანქანებისა და მოტოციკლეტების მემანქანე ტრაქტორისტებისათვის, ავტომანქანების მძღოლებისათვის, კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებისა და სხვა სახელმწიფო სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების მუშებისა და სპეციალისტებისათვის მისაყიდად, რომლებმაც მაღალ მაჩვენებლებს მიაღწიეს 1980 წელს მაღალხარისხოვანი საკვების დამზადებაში.

საქართველოს ალკკ ცენტრალურმა კომიტეტმა ფართო ორგანიზატორული და მასობრივ-პოლიტიკური მუშაობა უნდა გასწიოს, რათა კომკავშირელები და ახალგაზრდობა აქტიურად ჩაბას რესპუბლიკის მეცხოველეობისათვის ფართო საკვები ბაზის შექმნაში, კიდევ უფრო ფართოდ გაშალოს სოციალისტური შეჯიბრება „კომკავშირულ-ახალგაზრდულ ბრიგადებს, რგოლებს, ქალიშვილებსა და ჭაბუკებს შორის, რომლებიც საკვების დამზადებაზე მუშაობენ, მოაწყოს მასობრივი შაბათობები, კვირაობები, მუშათა და მოსწავლე ახალგაზრდობის დამკვრელური შრომის ათდღიურები, ერთთვიურები.

საკვების ზდასამზადებლად ბრუნვაში მოუქცეველი სავარგულების ბალახთდგომის მაქსიმალური გამოყენების მიზნით ივნისი გამოცხადებულია ამ სავარგულებიდან საკვების დამზადების დამკვრელურ თვედ. ამასთან დაკავშირებით პარტიული, საბჭოთა, სამეურნეო ორგანოებს, კომკავშირულ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს დაევალათ მთლიანად მოთიბონ ბალახი გზისპირებზე, მდინარეების, წყალსატევების, სარწყავი სისტემების პირას, სასოფლო-სამეურნეო სავარგულების ტერასებსა და კიდეებზე, მრავალწლოვანი ნარგავების მწკრივთშორისებში, ქარსაცავ ზოლებზე, ხევებსა და სხვა მოუხერხებელ ნაკვეთებზე, აეროდრომებზე, პარკებში, ქალაქებისა და რაიონული ცენტრების სკვერებსა და გაზონებზე. ამ მიზნით ბალახის თიბვის დავალება უნდა გავაცნოთ ყველა ორგანიზაციას, საწარმოს, დაწესებულებას, სასწავლებელს, გამოვუყოთ მათ ზემოთ ჩამოთვლილი სავარგულების კონკრეტული უბნები, მივამაგროთ ორგანიზაციები სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებს და დავუდგინოთ მათ მწვანე მასის ჩაბარების ვადა და წესი.

საკვების დამზადების დროს მაღალი ორგანიზებულობის უზრუნველყოფისა და ამ დადგენილების უთუოო შესრულების მიზნით შექმნა რესპუბლიკური შტაბი „საკვები — 80“, რომლის შემადგენლობაში შედიან ამხანაგები: ო. გ. ვარძელაშვილი (ხელმძღვანელი), ე. მ. ვორობეიჩიკი, ვ. ი. კადენეცი, ო. ვ. მელქაძე, ნ. ა. ფოფხაძე, დ. ე. სარიშვილი, თ. გ. სტეპანოვი, ლ. ს. ხარბედია, მ. მ. ეცადაშვილი. ასეთივე შტაბები იქმნება სოფლის მეურნეობის სამინისტროსა და საქსახსოფლტექნიკაში და უნდა შეიქმნას საქართველოს კომპარტიის ყველა საქალაქო და რაიონულ კომიტეტში საქალაქო კომიტეტების, რაიკომების, სოფლის მეურნეობის რაიონული სამმართველოების უფროსების, სახალხო კონტროლის რაიონული და საქალაქო კომიტეტების თავმჯდომარეების, საქართველოს ალკკ საქალაქო კომიტეტებისა და რაიკომების პირველი მდივნების, სახალხო დეპუტატთა საქალაქო და რაიონული საბჭოების აღმასკომების სახალხო განათლების განყოფილებათა გამგეების შემადგენლობით.

დადგენილია, რომ რესპუბლიკური, საქალაქო და რაიონული შტაბები პასუხს აგებენ ყველა სავარგულიდან მთელი სეზონის მანძილზე და ყველა სახეობის საკვების დამზადების სამუშაოთა შესრულების ხელმძღვანელობისათვის.

საქართველოს სსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტთან იქმნება ორი მოძრავი ბრიგადა (თითოთითო აღმოსავლეთი და დასავლეთი საქართველოსათვის) სახალხო კონტროლის ორგანოების პასუხისმგებელი მუშაკების, საკვებწარმოებისა და საკვებასაღები ტექნიკის სპეციალისტების, რესპუბლიკური გაზეთების, ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის წარმომადგენლთა შემადგენლობით.

რესპუბლიკური, საქალაქო და რაიონული გაზეთების რედაქციებს, საქართველოს სსრ ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტს დაევალათ სიტემატურად გააშუქონ საკვების დამზადებისათვის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების მიმდინარეობა, პრაპაგანდა გაუწიონ მოწინავეთა გამოცდილებას, გამოავლინონ ამ მნიშვნელოვან საქმეში არსებული ნაკლოვანებანი.

* * *

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭომ გამოთქვეს რწმენა, რომ რესპუბლიკის პარტიული, საბჭოთა, სასოფლო-სამეურნეო, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანოების, კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოები, რომლებიც ხელმძღვანელობენ საქართველოს კომპარტიის XXV ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1980 წლის XX პლენუმის გადაწყვეტილებებით, ძალ-ღონეს არ დაიშურებენ, რათა წარმატებით შეასრულონ მეცხოველეობის საკვები ბაზის შემდგომი განმტკიცების ამოცანები და უზრუნველყოფენ ზუხეში და წვნიანი საკვების წარმოებისა და დამზადების მნიშვნელოვან გადიდებას.

(საქინფორმი).

ოქროს მედლით დაჯილდოვდა

ესპანეთში დამთავრებულ ევროპის ჩემპიონატში თავი ისახელა თბილისელმა („ლოკომოტივი“) **თამაზ იმნაიშვილმა.** მან მრგვალ სტენდზე სროლაში თანაგუნდელებთან ერთად (შოსკოველები ა. სოკოლოვი და ა. ჩერკასოვი, სვერდლოვსკელი ა. სკუბაკი) ოქროს მედალი დაიმსახურა. მეორე ადგილზე გავიდნენ ფრანგები, რომლებმაც 579 ქულა დაგროვეს და საბჭოთა ნაკრებს 1 ქულით ჩამორჩნენ. მესამე ადგილი დაიკავეს ესპანელებმა — 578 ქულა.

აღსანიშნავია ისიც, რომ თ. იმნაიშვილმა პირად ასპარეზობაში მეოთხე ადგილი დაიკავა.

სურათზე: თამაზ იმნაიშვილი.

ოლიმპიადისწინა რეპეტიცია

მოსკოვში ლუჟნიკის დიდ სპორტულ არენაზე ორ დღეს მიმდინარეობდა მძლეოსანთა საერთაშორისო ტურნირი. ეს ასპარეზობა მრავალი საბჭოთა სპორტსმენისათვის ძალების გამოცდა იყო მოახლოებული ოლიმპიადის წინ. აშკერად გთავაზობთ პირველი დღის ასპარეზობათა შედეგებს: ამ დღის გვირგვინი იყო საბჭოთა სპორტსმენის კ. ვოლკოვის წარმატება, რომელმაც ჭოკით ხტომაში სსრ კავშირის რეკორდი დაამყარა — 5,69 მეტრი. ბადრის ტყორცნაში გაიმარჯვა ტ. ლესოვაიამ — 66,80 მ, 110 მეტრზე თარჯრბენში უძლიერესი იყო ი. ჩერვანევი (13,59 წამი), 100 მეტრზე რბენაში — ლ. კონდრატიევა (11,24 წამი) და ა. შლიანსკოვი (10,32 წამი), ბირთვის კვრაში — ს. კრაჩევსკაია (20,80 მეტრი), შუბის ტყორცნაში — ნ. ნიკანოროვა (64,72 მეტრი), 3000 მეტრზე რბენაში— გ. რომანოვა (8 წუთი და 46,2 წამი, მსოფლიოში წლევანდელი სეზონის საუკეთესო დრო), 3000 მეტრზე წინაღობებით რბენაში — ს. ოლიზარენკო (8 წუთი და 26,5 წამი), 5000 მეტრზე რბენაში — ა. ფედოტკინი (13 წუთი და 21,3 წამი).

რიგით მეექვსე

იტალიაში დაიწყო ევროპის მეექვსე ჩემპიონატის ფინალური ტურნირი ფეხბურთში. 11 ივნისს ორი მატჩი გაიმართა. რომში გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ნაკრებმა მინიმალური ანგარიშით (1:0) დაამარცხა ევროპის ჩემპიონი ჩეხოსლოვაკიის გუნდი. ბურთი გაიტანა რუმენიგემ. ნეაპოლში ითამაშეს ბერძნებმა და ჰოლანდიელებმა. ეს შეხვედრა დამთავრდა ჰოლანდიელთა გამარჯვებით — 1:0. ბურთი 11-მეტრიანი საჯარიმოდან გაიტანა კისტმა.

გუნდები დაყოფილია ორ ჯგუფად და ამ ეტაპის ასპარეზობა 18 ივნისს დამთავრდება. 21 ივნისს ნეაპოლში გაიმართება მატჩი მესამე ადგილისათვის, ფინალური შეხვედრა კი 22 ივნისს რომში მოეწყობა. რაც შეეხება ჯგუფებს, აქ ქვეყნები ასე არიან განაწილებული: **I ჯგუფი.** ჩეხოსლოვაკია, გფრ, ჰოლანდია, საბერძნეთი; **II ჯგუფი.** იტალია, ესპანეთი, ინგლისი, ბელგია.

შეგახსენებთ წარსულ ჩემპიონატებში გამარჯვებულთა ვინაობას: 1960 წელი — სსრ კავშირი, 1964 — ესპანეთი, 1968 — იტალია, 1972 — გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა, 1976 — ჩეხოსლოვაკია.

საფურნირო ორბიტა

ველოსპორტი. მოსკოვში სსრ კავშირის ჩემპიონატზე პირველობა მოიპოვეს ტულელმა ს. კაპილოვმა და მოსკოვის ოლქის წარმომადგენელმა კ. ხრაბკოვმა — 1.03,049. ისინი უძლიერესნი იყვნენ წყვილთა გიჟში. 4 კილომეტრზე გამოდევნებით რბოლაში კი ყველას აჯობა ლენინგრადელმა ვ. ოსოკინმა — 4.39,06. ეს შედეგი საკავშირო რეკორდია.

ჩოგბურთი. საფრანგეთის ღია ჩემპიონატის ფინალში ბიორნ ბორგმა (შვეიცარია) დაამარცხა ვიტას გერულაიტისი (აშშ) — 6:4, 6:1, 6:2.

ბადრაკი. ერევანში მიმდინარე საერთაშორისო ასპარეზობის მეექვსე ტურის შემდეგ 5 ქულით ლიდერობს ერევნელი ა. პეტროსიანი.

ოდესაში გაიმართა მსოფლიო პირველობის მეოთხედფინალური მატჩის მეხუთე პარტია. ლიტინსკაიამ (სსრ კავშირი) დაამარცხა ლემაჩკო (ბულგარეთი) და ახლა ანგარიშია 3,5:1,5 ლიტინსკაიას სასარგებლოდ.

გუშინ საქართველოს ჩემპიონატის მეექვსე ტურში აზმაიფარაშვილმა მოუგო მაჭარაშვილს, სტურუამ — თორიას, დ. გურგენიძემ — ხანთაძეს, ზაიჩიკმა — ეფიმოვს. გ. გიორგაძე ჩიქოვანს დაუზავდა. სამი პარტია გადაიდო. ლიდერობენ აზმაიფარაშვილი და სტურუა — 5,5-5,5 ქულა.

რედაქტორი

გ. ბედინეიშვილი

გვატყობინებენ საკავშირო ასოციაციის ... ამბების სააგენტოს კორესპონდენტები

... ბინაძური პროპაგანდის ... ალსაკვეთად

ბანგუი, 12 ივნისი. პანამის პრეზიდენტმა არისტიდეს როიომ პანამის დედაქალაქში გახსნა ოუნესკოს საერთაშორისო კონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა ბასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა გავლენას ოჯახზე.

ტრანსეროვნული საგაზეთოები, რომლებმაც ინფორმაცია ყიდვა-გაყიდვის საგნად გადააქცეს, განაცდაა პრეზიდენტმა, საშუალებას უსპობენ ლათინური ამერიკის ქალებს, ბავშვებსა და მთლიანად ოჯახებს მიიღონ მართალი ინფორმაცია მსოფლიოში არსებული მდგომარეობის შესახებ. ა. როიომ აღნიშნა, დასავლეთის პრესის ორგანოების ნეგატიური როლი იმ მხრივ, რომ ისინი ხელს უშლიან ლათინური ამერიკის თავისთავადი ეროვნული კულტურის განვითარებას, ძირს უთხრიან მათ ბრძოლას მიწისა და სოციალურ-ეკონომიკური განთავისუფლებისათვის.

„კონფერენციის გახსნაზე გამოსულმა ორატორებმა გადაჭრით დაგმეს ინფორმაციის იმპერიალისტური საშუალებანი, რომლებიც ტრანსეროვნული მონოპოლიებისა და მსხვილი კაპიტალის ეკონომიკურ ინტერესებს ემსახურებიან. შეერთებული შტატების საინფორმაციო ცენტრები, განაცხადა, კერძოდ, კუბელ ქალთა ფედერაციის თავმჯდომარემ ვილმა ესპინმა, მკითხველებს თავს ახვევენ „ახროვნების ნეოკოლონიალისტურ ფორმებს“. ეს ცენტრები ცდილობენ მიუმხრობელი ქვეყნების მოძრაობის განეიტრალებასა და გათიშვას.

ამერიკის პროპაგანდის საშუალებები, ხაზი გაუსვა კუბელ ქალთა ხელმძღვანელმა, ბინძურ პროპაგანდას ეწევიან იამაიკის, ნიკარაგუის, გრენადისა და სხვა ქვეყნების ხალხთა წინააღმდეგ, რომლებიც სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესისა და თვითგამორკვევისათვის იბრძვიან, ცილს სწამებენ სოციალისტურ სამყაროს.

... ბინაძური ... ალსაკვეთად

ბანგუი, 12 ივნისი. პანამის პრეზიდენტმა არისტიდეს როიომ პანამის დედაქალაქში გახსნა ოუნესკოს საერთაშორისო კონფერენცია, რომელიც მიეძღვნა ბასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა გავლენას ოჯახზე.

ტრანსეროვნული საგაზეთოები, რომლებმაც ინფორმაცია ყიდვა-გაყიდვის საგნად გადააქცეს, განაცდაა პრეზიდენტმა, საშუალებას უსპობენ ლათინური ამერიკის ქალებს, ბავშვებსა და მთლიანად ოჯახებს მიიღონ მართალი ინფორმაცია მსოფლიოში არსებული მდგომარეობის შესახებ. ა. როიომ აღნიშნა, დასავლეთის პრესის ორგანოების ნეგატიური როლი იმ მხრივ, რომ ისინი ხელს უშლიან ლათინური ამერიკის თავისთავადი

გარდაიცვალა მ. ოხირა

ტოკიო, 12 ივნისი. აქ ოფიციალურად გამოაცხადეს, რომ დღეს დილაადრიან 70 წლისა გარდაიცვალა იაპონიის პრემიერ-მინისტრი მ. ოხირა.

იაპონიის მინისტრთა კაბინეტი დღეს გამართულ საგანგებო სხდომაზე სრული შემადგენლობით გადადგა. ეს ნაბიჯი გადადგა ქვეყნის კონსტიტუციის შესაბამისად პრემიერ-მინისტრ მ. ოხირას გარდაცვალებასთან დაკავშირებით. მთავრობა განაგრძობს თავისი ფუნქციების შესრულებას, სანამ არ დაინიშნება ახალი პრემიერ-მინისტრი მიმდინარე წლის 22 ივნისის პარლამენტის საყოველთაო არჩევნების შემდეგ.

... ...

საქართველოს სსრ უმაღლესი და საშუალო სპეციალური განათლების სამინისტრო

აცხადებს მოსწავლეთა მიღებას 1980-1981 სასწავლო წლისათვის

I თბილისის პოლიტექნიკური ტექნიკუმის
(უმ. ჩხეიძის ქ. № 8)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. არქიტექტურა; 2. სამრეწველო და სამოქალაქო შენებლობა; 3. გზის მეურნეობა; 4. შენობების სანტექნიკური მოწყობილობა; 5. სოფლის დასახლებული ადგილების არქიტექტურა; 6. კერამიკის ტექნოლოგია; 7. პურსაცხობი წარმოება.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო და სამოქალაქო შენებლობა; 2. გზის მეურნეობა.

II. თბილისის შრომის წითელი დროშის ორდენოსანი მანქანათმშენებლობის ტექნიკუმის
(კამოს ქ. № 70)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ელექტროსადგურები, ქსელები და სისტემები; 2. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა; 3. ლითონების ჭრით დამუშავება, 4. შედუღების წარმოების ტექნოლოგია; 5. თვითმფრინავმშენებლობა; 6. ელექტრომანქანათმშენებლობა; 7. საფრენი აპარატების რადიოელექტრომოწყობილობათა მონტაჟი.
საღამოს განყოფილების სპეციალობებზე:
1. თვითმფრინავმშენებლობა; 2. საფრენი აპარატების რადიოელექტრომოწყობილობათა მონტაჟი; 3. ლითონების ჭრით დამუშავება; 4. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ლითონების ჭრით დამუშავება; 2. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა.

III. თბილისის მსუბუქი მრეწველობის ტექნიკუმის
(ქერჩის ქ. № 6)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. საფეიქრო მრეწველობის მანქანები და მოწყობილობა; 2. ქსოვის წარმოება; 3. სამკერვალო წარმოება; 4. ტყავის ნაწარმის ტექნოლოგია; 5. შალის დართვის წარმოება; 6. ქსოვილების გამოყვანა; 7. ბამბის დართვა; 8. ტრიკოტაჟის წარმოება; 9. აბრეშუმის პარკის ამოხვევა და გრეხვა.
საღამოს განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამკერვალო წარმოება; 2. ქსოვილების წარმოება; 3. ბამბის დართვა; 4. ტყავის ნაწარმის ტექნოლოგია.

IV. თბილისის ი. გოგებაშვილის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური სასწავლებელი
(ალ. ჭავჭავაძის ქ. № 19)
დღის განყოფილების სპეციალობაზე:
1. აღზრდა სკოლამდელ დაწყებულებებში.

V. თბილისის საბჭოთა ვაჭრობის ტექნიკუმის
(II პიონერების ქ. № 10)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ვაჭრობისა და საზოგადოებრივი კვების საწარმოთა მანქანები და მოწყობილობა; 2. სამაცივრო-საკომპრესორო მანქანები და დანადგარები; 3. დანამლილ მომზადების ტექნოლოგია; 4. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლის ვაჭრობის ორგანიზაცია; 5. საქონელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლის ვაჭრობის ორგანიზაცია; 6. საბუღალტრო აღრიცხვა ვაჭრობაში.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ხე-ტყის დამზადების ტექნოლოგია; 2. საავეჯო წარმოება; 3. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია; 4. სატყეო მრეწველობისა და სატყეო მეურნეობის საწარმოთა დაგეგმვა; 5. ცელულოზა-ქაღალდისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა; 6. სამაცივრო-საკომპრესორო მანქანები და დანადგარები; 7. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა; 8. ტრიკოტაჟის წარმოება; 9. ბამბეულობის ბრალეულობა; 10. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა.
საღამოს განყოფილების სპეციალობაზე:
1. ხე-ტყის დამზადების ტექნოლოგია; 2. საავეჯო წარმოება; 3. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია; 4. ტყის მეურნეობა; 5. ბამბეულობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობაზე:
1. საავეჯო წარმოება.

VI. თბილისის ინდუსტრიული ტექნიკუმის
(თემქის დასახლება, მე-11 მიკრორაიონი)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა თბოტექნიკური მოწყობილობა; 2. ნავთობისა და გაზის ჭაბურღილების ბურღვა; 3. ნავთობისა და გაზის ჭაბურღილების ექსპლოატაცია; 4. ნავთობისა და გაზის სარეწების მოწყობილობა; 5. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი; 6. საავტომობილო ტრანსპორტის ექსპლოატაცია; 7. ელექტრონული გამომთვლელი მანქანები, ხელსაწყოები და მოწყობილობა; 8. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია.
საღამოს სწავლების სპეციალობაზე:
1. ელექტრონული გამომთვლელი მანქანები, ხელსაწყოები და მოწყობილობა.
დაუსწრებელი სწავლების სპეციალობებზე:
1. საავტომობილო ტრანსპორტის ექსპლოატაცია; 2. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი.

VII. თბილისის მრეწველობის ეკონომიკის ტექნიკუმის
(ქავთარაძის ქ. № 16)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. დაგეგმვა საყოფაცხოვრებო მომსახურების საწარმოებში; 2. დაგეგმვა მშენებლობაში; 3. მანქანათმშენებლობის მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა; 4. საბუღალტრო აღრიცხვა; 5. აღრიცხვისა და გამოთვლითი სამუშაოების მექანიზაცია; 6. ხაქმის წარმოების ორგანიზაცია; 7. სამართალმცოდნეობა და აღრიცხვა სოციუზრუნველყოფის სისტემაში; 8. სამართალმცოდნეობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობაზე:
1. სამართალმცოდნეობა და აღრიცხვა სოციუზრუნველყოფის სისტემაში.

VIII. თბილისის კავშირგაბმულობის რადიოელექტროტექნიკის ტექნიკუმის
(ოქტომბრის ქ. №2)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. რადიოკავშირი და რადიომაუწყებლობა; 2. საპელევეზიო ტექნიკა და რადიოსარელეო კავშირი; 3. საფოსტო კავშირი; 4. ავტომატური ელექტროკავშირი; 5. მრავალარხიანი ელექტროკავშირი.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. რადიოკავშირი და რადიომაუწყებლობა; 2. საფოსტო კავშირი; 3. მრავალარხიანი ელექტროკავშირი; 4. ავტომატური ელექტროკავშირი.

IX. რუსთავის კოლიტექნიკური ტექნიკუმის
(გაგარინის ქ. № 25)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ფოლადის წარმოება; 2. გლინვის წარმოება; 3. საბრძმედე წარმოება; 4. შავი მეტალურგიის ქარხნების მოწყობილობა; 5. ავტომატურ მოწყობილობათა ექსპლოატაცია მეტალურგიაში; 6. არაორგანული ნივთიერებათა და ქიმიური სასუქების ტექნოლოგია; 7. ორგანული სინთეზის ტექნოლოგია; 8. ქიმიური ბოჭკოების ტექნოლოგია; 9. შავი ლითონების სამსხმელო წარმოება; 10. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა.
საღამოს განყოფილების სპეციალობაზე:
1. ორგანული სინთეზის ტექნოლოგია.

X. ჭუბერის ავტომექანიკის ტექნიკუმის
(რუსთაველის ქ. № 9)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა; 2. სატვირთასაწედი წარმოება; 3. ლითონების ჭრით დამუშავება; 4. საიარაღო წარმოება; 5. ავტომშენებლობა; 6. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი; 7. შავი ლითონების სამსხმელო წარმოება.
საღამოს განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა, 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

XI. ჟუთაისის კოლიტექნიკური ტექნიკუმის
(ახალგაზრდობის გამზირი № 88)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ხე-ტყის დამზადების ტექნოლოგია; 2. საავეჯო წარმოება; 3. საავტომობილო გზების მშენებლობა და ექსპლოატაცია; 4. სატყეო მრეწველობისა და სატყეო მეურნეობის საწარმოთა დაგეგმვა; 5. ცელულოზა-ქაღალდისა და ხის დამამუშავებელი მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა; 6. სამაცივრო-საკომპრესორო მანქანები და დანადგარები; 7. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობაზე:
1. საავეჯო წარმოება.

XII. ჟუთაისის სამთო-სამშენებლო ტექნიკუმის
(1905 წლის რევოლუციის ქ. № 2)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. მადნეული და არამადნეული საბადოების შიწისქვეშა დამუშავება; 2. სამთო ელექტრომექანიკა; 3. სამრეწველო და სამოქალაქო შენებლობა; 4. შენობების სანტექნიკური მოწყობილობა; 5. სამთო საწარმოთა შენებლობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამთო ელექტრომექანიკა; 2. სამთო საწარმოთა შენებლობა; 3. სამრეწველო და სამოქალაქო შენებლობა; 4. მადნეული და არამადნეული საბადოების მიწისქვეშა დამუშავება;

XIII. მახარაძის მ. გორკის სახელობის კვების მრეწველობის ტექნიკუმის
(შვიდობის ქ. № 8)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. კვების მრეწველობის საწარმოთა მანქანები და მოწყობილობა; 2. პურსაცხობი წარმოება; 3. ჩაის ტექნოლოგია; 4. კვების მრეწველობის საწარმოთა დაგეგმვა;

XIV. ზუგდიდის კოლიტექნიკური ტექნიკუმის
(სოხუმის ქ. № 2ა)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. დაკონსერვების ტექნოლოგია; 2. ჩაის ტექნოლოგია; 3. ჰიდროტექნიკური მშენებლობა; 4. ცელულოზა-ქაღალდის წარმოება; 5. სამშენებლო მანქანები და მოწყობილობები; 6. სასოფლო და სამოქალაქო მშენებლობა; 7. სატყეოლტრო აღრიცხვა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ჰიდროტექნიკური მშენებლობა; 2. სატყეოლტრო აღრიცხვა.

XV. სოხუმის ინდუსტრიული ტექნიკუმის
(ყუბინიშვილის ქ. № 24)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა; 2. ლითონების ჭრით დამუშავება; 3. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა; 4. საბუღალტრო აღრიცხვა; 5. ბამბეულობა.
საღამოს განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობაზე:
1. ლითონების ჭრით დამუშავება; 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

XVI. ბათუმის საბჭოთა ვაჭრობის ტექნიკუმის
(მოსკოვის ქ. № 119)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. საკმელის მომზადების ტექნოლოგია; 2. საქონელმცოდნეობა და სამრეწველო საქონლის ვაჭრობის ორგანიზაცია; 3. საქონელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლის ვაჭრობის ორგანიზაცია; 4. საბუღალტრო აღრიცხვა ვაჭრობაში.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საქონლის ვაჭრობის ორგანიზაცია; 2. საქონელმცოდნეობა და სასურსათო საქონლის ვაჭრობის ორგანიზაცია.

XVII. ბათუმის ინდუსტრიული ტექნიკუმის
(9 მარტის ქ. № 10)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ლითონების ჭრით დამუშავება; 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.

XVIII. მრ. გეგეჭკორის სახელობის ფოთის ჰიდრომელიორაციის ტექნიკუმის
(კიროვის ქ. № 22)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ჰიდრომელიორაცია; 2. ჰიდრომელიორაციულ სამუშაოთა მექანიზაცია; 3. სასოფლო და სამოქალაქო მშენებლობა; 4. გემის მანქანები და შექანიზმები; 5. ჰიდროტექნიკური მშენებლობა.

XIX. საგარეჯოს კოლიტექნიკური ტექნიკუმის
(ქ. საგარეჯო)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ჰიდრომელიორაცია; 2. სასოფლო და სამოქალაქო მშენებლობა; 3. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია; 4. საავტომობილო ტრანსპორტის ექსპლოატაცია; 5. საქონელმცოდნეობა, მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგება და გასაღება; 6. საბუღალტრო აღრიცხვა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობაზე:
1. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია.

XX. ბორჯომის სატყეო მეურნეობის ტექნიკუმის
(საბჭოს ქ. № 21)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სატყეო მეურნეობა; 2. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა; 3. საავეჯო წარმოება, 4. სასტუმრო მეურნეობა.

XXI. ჩხოროწყუს მექანიკის ტექნიკუმის
(დ. ჩხოროწყუ)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. კვების მრეწველობის საწარმოთა მანქანები და მოწყობილობა; 2. სოფლის მეურნეობის მექანიზაცია; 3. ჩაის ტექნოლოგია.

XXII. ქასპის ინდუსტრიული ტექნიკუმის
(პირველი მაისის ქ. № 8)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. მეჩიდა მასალების ტექნოლოგია; 2. საშენ მასალათა მრეწველობის მანქანები და მოწყობილობა; 3. ელექტროაპარატმშენებლობა.

XXIII. ქარელის ელექტრომექანიკის ტექნიკუმის
(ახალგაზრდობის ქ. № 5)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. დაკონსერვების ტექნოლოგია; 2. ავტომობილების ტექნიკური მომსახურება და რემონტი.

XXIV. ტყიბულის ინდუსტრიული ტექნიკუმის
(ცირეკიძის ქ. № 1)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. სამრეწველო საწარმოთა და დანადგარების ელექტრომოწყობილობა; 2. ლითონების ჭრით დამუშავება; 3. ქვანახშირის საბადოთა მიწისქვეშა დამუშავება; 4. სამთო საწარმოთა მშენებლობა; 5. სამრეწველო და სამოქალაქო მშენებლობა.
დაუსწრებელი განყოფილების სპეციალობაზე:
1. ქვანახშირის საბადოთა მიწისქვეშა დამუშავება.

XXV. ლანჩხუთის მანქანათმშენებლობის ტექნიკუმის
(ლანჩხუთი)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ლითონების ჭრით დამუშავება; 2. აპარატმშენებლობა.

XXVI. თელავის სამშენებლო ტექნიკუმის
(წრიული ქუჩა № 22)
დღის განყოფილების სპეციალობებზე:
1. ჰიდროტექნიკური მშენებლობა; 2. ლითონებისა და რკინაბეტონის კონსტრუქციების მოტაკაჟი; 3. წყალსადენისა და კანალიზაციის ქსელებისა და ნაგებობათა მშენებლობა; 4. სამშენებლო და რკინა-ბეტონის კონსტრუქციების წარმოება; 5. მეტეოროლოგია.
რვაწლიანი სკოლის ბაზაზე შემსვლელნი მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტ ი ს, კავშირგაბმულობის, ეკონომიკის, მეტეოროლოგიის სპეციალობებზე მისაღებ გამოცდებს აბარებენ ქართულ ენასა (წაკითხული ტექსტის შინაარსი) და მათემატიკაში (ზეპირი).
საშუალო სკოლის ბაზაზე შემსვლელნი:
ა) მრეწველობის, მშენებლობის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობის, ეკონომიკის, მეტეოროლოგიის, სოფლის მეურნეობის მექანიზაციის და ჰიდრომელიორაციულ -სამუშაოთა მექანიზაციის სპეციალობებზე მისაღებ გამოცდებს აბარებენ ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (თხზულება), მათემატიკაში (ზეპირი);
ბ) ქიმიური ტექნოლოგიის, მეტალურგიის, ქაღალდისა და ცელულოზის ტექნოლოგიის, სასურსათო პროდუქტების ტექნოლოგიის, საქონელმცოდნეობის, სატყეო მეურნეობის, ტყავის ტექნოლოგიის, ქსოვილთა გამოყვანის სპეციალობებზე შემსვლელნი — ქართულ ენასა და ლიტერატურაში (თხზულება), ქიმიაში (ზეპირი);
გ) სასტუმრო მეურნეობის, აღზრდა სკოლამდელ დაწესებულებებში, სამართალმცოდნეობის, სამართალმცოდნეობა და აღრიცხვა სოციუზრუნველყოფის სისტემის სპეციალობებზე შემსვლელნი — ქართულ ენასა დალიტერატურაში (თხზულება), სსრ კავშირის ისტორიაში (ზეპირი).
3. უგამოცდოდ ჩაირიცხებიან:
ა) მოსწავლეები, რომელთაც დაამთავრეს რვაწლიანი სკოლა და დაჯილდოებული არიან ქების სიგელით (ფურცლით), მოსწავლეები, რომლებმაც დაამთავრეს საშუალო სკოლა და დაჯილდოებული არიან ოქროს ან ვერცხლის მედლით, აგრეთვე საშუალო პროფესიულ-ტექნიკური სასწავლებლის კურსდამთავრებულები, რომლებმაც მიიღეს წარჩინების დიპლომი;
ბ) სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოსთან არსებული სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯარებისა და ორგანოების ოფიცრები, პროპორშიკები და მიჩანები, რომლებიც ავადმყოფობის, ასაკისა და შტატების შემცირების გამო სამხედრო სამსახურიდან დათხოვნილი და თადარიგში არიან გასული (დათხოვნიდან ორი წლის განმავლობაში);
გ) საშუალო სკოლადამთავრებულები, რომლებიც ცალკეული საგნების შესწავლაში განსაკუთრებული წარმატებისათვის დაჯილდოებული არიან ქების სიგელით, თუ ამ საგნებში გათვალისწინებულია მისაღები გამოცდები.
4. იმათ, ვინც საშუალო სკოლა წინა წლებში დაამთავრა და დღის დასწრებულნი შედის ყოველი იმ წლისათვის, როცა არ სწავლობდნენ უნდა ჰქონდეთ პრაქტიკული მუშაობის სულ ცოტა 6 თვის სტაჟი.
5. განცხადება მიღების შესახებ უნდა შეიტანოთ საშუალო სპეციალიური სასწავლებლის დირექტორის სახელზე ერთიანი ფორმით. განცხადებას დაერთვის: დოკუმენტი რვაწლიანი ან საშუალო განათლების შესახებ (დედანი), სამედიცინო ცნობა — ფორმა № 286, ოთხი ფოტოსურათი (გადაღებული უქუდოდ, ზომა 3X4 სმ). სასწავლებელში შემსვლელი პირადად წარადგენს დაბადების მოწმობას, პასპორტს, სამხედრო ბილეთს ან მიწერის მოწმობას.
6. განცხადების მიღება არასრული საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთათვის იწყობოდეს 31 ივლისამდე, საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთათვის — 14 აგვისტომდე.
მისაღები გამოცდები დაიწყება პირველ აგვისტოს.
დაწვრილებითი ცნობებისათვის მიმართეთ სასწავლებლების დირექციებს.

ცისფერ ეკრანზე

საქართველოს ტელევიზიის ერთი ქვირის პროგრამა

□ 16 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 17.00 — აბიგურიენტგთათვის — ბიოლოგია (ფ.), 17.30 — განცხადებები (ფ.), 17.35 — პოლონური საგელევეზიო მრავალსერიანაი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია". მეექვსე სერია (ქართულ ენაზე), 18.35 — პასუხი ტელემაყურებელთა შეკითხვებზე, 19.15 — მოწმინავე გამოცდილება — საყოველთაო სახალხო მონაპოვარია" (მ.), 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე" (ფ.), 20.30 — „პირველად ჩვენს ეკრანზე" — მხატვრული ფილმი „სიკვდილის ფასი გარდაცვლილთ ჰკითხეთ" (ფ.), 21.45 — საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „მდინარე პეტორასთან" (ფ.), 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „საუბარი ლიტერატურაზე — ქართული მწერლობა საკავშირო ასპარეზზე". (ფ.), 23.35 — ახალი ამბები (ფ.).
მეორე პროგრამით: 15.50 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 16.00 — საფეიქრებლისათვის — ფილოსოფია (ფ.), 16.45 — განცხადებები (ფ.), 16.50 — „თეატრალური ფოსტა" (ფ.), 18.00 — მსწავლებლის საათი — ზაზვა (ფ.), 18.45 — მხატვრული ფილმი „ცისფერი ყინული" (ფ.).

□ 17 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 17.00 — აბიგურიენტგთათვის — ქართული ენა (ფ.), 17.30 — განცხადებები (ფ.), 17.35 — შეგისწავლოთ ინგლისური ენა (ფ.), 18.05 — პოლონური საგელევეზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია". მეშვიდე სერია (ქართულ ენაზე), 19.00 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 19.15 — „ღვაწმოსილი პედაგოგი" — ქსენია ჯაფარიძე (ფ.), 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე" (ფ.), 20.30 — გადაცემა ანალგაზრდობისათვის — „გაუმარჯოს გულახდილობას", 21.30 — საოჯახო მიმოხილვა (ფ.), 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „ეს ესაა-ადა" — გამეორებით (ფ.), 23.40 — ახალი ამბები (ფ.).
მეორე პროგრამით: 15.50 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 16.00 — მასწავლებლის საათი — ალგებრა (ფ.), 16.45 — განცხადებები (ფ.), 16.50 — „ლექსად მოსული ქართული მიწა" — გ. ლეონიძე (ფ.), 17.50 — „სტუდენტებისათვის — თეორიული მექანიკა (ფ.), 18.35 — „ჩვენს დიად სამშობლოში", საგ. დოკ. ფილმი „ჯაგათოდეს ბალი" (ფ.), 19.00 — ქართული მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი „გოგიტა".

□ 18 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 16.55 — აბიგურიენტგთათვის—მათემატიკა (ფ.), 17.25 — — განცხადებები (ფ.), 17.30 — შეგისწავლოთ გერმანული ენა (ფ.), 18.00 — „ისრაელი კომუნისტების ახლო აღმოსავლეთის პრობლემის სამართლიანი გადაწყვეტისათვის" ბრძოლაში" — ისრაელის კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის აბს. მეირ ვილნერის ინტერვიუ (მ.), 18.20 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 18.35 — „გარეგნობა" — სახალხო დღესასწაული (ფ.), 19.00 — „გლობუსი" (ფ.), 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მამრობა" (მ.), 20.30 — „ჯაკომო პუჩინი" (ფ.), 22.00 — „ვრემია" — (მ.), 22.35 — იაკობ ნიკოლაძის საიუბილეო საღამო. ვიდეოფონაფერი. (ფ.), 23.45 — ახალი ამბები (ფ.).
მეორე პროგრამით: 15.50 — კინონარკვევი, 16.00 — სტუდენტებისათვის — მასალათა გამძლეობა (ფ.), 16.45 — განცხადებები (ფ.), 16.50 —საესგარადო კონცერტი (ფ.), 17.35— მულტიპლიკაციური ფილმები, 18.20 — მხატვრული ფილმი „ხელმწიფენი, რეგენტები და მასხარები".

□ 19 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 17.00 — აბიგურიენტგთათვის — ფიზიკა (ფ.), 17.30 — განცხადებები (ფ.), 17.35 — უმცროსკლასელთათვის — ჩვენ ვსწავლობთ რუსულ ენას (ფ.), 18.05 — პოლონური საგელევეზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია". მეცხრე სერია (ქართულ ენაზე), 19.00 — „ბამბარგვეზეული" — „ფრონტელი მეგობრების კლუბი" (მ.), 14.00 — პოლონური საგელევეზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია". მეათე სერია (ქართულ ენაზე), 14.55 — „ჩვენი სოფელი" — საგელევეზიო ფეიტბურთი საბჭოთა კავშირის პირველობაზე თბილისის „დინამო" — მოსკოვის „სპარტაკი" — ტრანსლაცია თბილისის ლენინის სახელობის „დინამოს" სტადიონიდან (ფ.), შესვენების დროს — კინონარკვევი, 21.15 — — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის, 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „აღფრთოვანებული ლექსი". მორის ფრეზინშვილი (ფ.).
მეორე პროგრამით: 15.50 — დოკუმენტური ფილმი, 16.00 — სტუდენტებისათვის — მექანიზმებისა და მანქანების თეორია (ფ.), 16.45 — მხატვრული ფილმი „აბირუნული მდგმური". 18.00 — განცხადებები (ფ.), 18.05 — დოკუმენტური ფილმი „გზების პორიზონტი" (ფ.), 19.00— „ზურაბ სოდელავა ბოლონიაში" (ფ.), 19.30 — მულტიპლიკაციური ფილმი.

□ 20 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 17.00 — აბიგურიენტგთათვის—ქიმია (ფ.), 17.30—განცხადებები (ფ.), 17.35—შეგისწავლოთ ფრანგული ენა (ფ.), 18.05 — პოლონური საგელევეზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია". მეცხრე სერია (ქართულ ენაზე), 19.00 — მოსწავლეთათვის „მეცნიერები მსჯელობენ" (ფ.), 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე" (ფ.), 20.30 — „საესგარადო პანორამა" (ფ.), 21.05 — რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სპექტაკლი „ჩვენ, ქვემორე ხელის მომწერნი". პირველი მოქმედება (ფ.), 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სპექტაკლი „ჩვენ, ქვემორე ხელის მომწერნი". მეორე მოქმედება (ფ.), 23.45—ახალი ამბები (ფ.), 23.55— საერთაშორისო ამხანაგური შეხვედრა კალათბურთში. საბჭოთა კავშირისა და იტალიის ნაკრები გუდდები (მ.).
მეორე პროგრამით: 15.50 — კინონარკვევი, 16.00 — მასწავლებლის საათი — გეომეტრია (ფ.), 16.45 — განცხადებები (ფ.), 16.50 — „კინო და ბავშვები (ფ.), 17.35 — დოკუმენტური ფილმი „ფიქრი გმირზე", 18.35 — კონცერტი, 19.05 — მოკლემეტრაჟიანი მხატვრული ფილმი „ერთხელ შემოდგომაზე".

□ 21 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — ღილის ვარჯიში (მ.), 10.05 — შეგისწავლოთ ქართული ენა (ფ.), 10.35 — „ცეროდენას ეკრანი" (ფ.), 11.05 — მუსიკალური შეხვედრა, 11.10 — „თქვენთვის, მშობლებო!" (მ.), 11.40 — ქართული საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „დიდი გამოცდის წინ", 12.40 — „ბამბარგვეზეულნი", „ფრონტელი მეგობრების კლუბი" (მ.), 14.00 — პოლონური საგელევეზიო მრავალსერიანი მხატვრული ფილმი „მიზანი, რომელიც სიცოცხლეზე მეტია". მეორე სერია (ქართულ ენაზე), 14.55 — „ჩვენი სოფელი" — საგელევეზიო პროგრამა, 15.40 — სიმფონიური მუსიკის კონცერტი (ფ.), 16.05 — „ჯანმრთელობა" — საგელევეზიო პროგრამა, 16.45 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 17.00 — გადაცემა საბჭოთა ოჯახზე „ერნესტ მეიერზე" — ინფორმაციისათვის, 17.50 — „ბავშვურ ოცნებას" — ფილმი „ბავშვი-ავიატორ", 19.25 — „სამშობლოს ფრონტი" — საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „70-იანი წლების ამერიკა" (მ.), 20.10 — საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „ადამიანი და ბუნება" (ფ.), 20.25 — „ვერწინაური" (ფ.), 21.00 — „მოამბე" (ფ.), 21.30 — კონცერტი, 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „თქვენი თხოვნით" — საესგარადო გადაცემა (ფ.), 23.20 — კინოჟურნალი, 23.30 — საბჭოთა კავშირის თასზე სპორტულ განგარეგიში (მ.).
მეორე პროგრამით: 12.00 — „ჩვენს დიად სამშობლოში". დოკუმენტური ფილმი „ვიტალი ბიანკი", 13.00 — კონცერტი, 13.40 — საგელევეზიო ფილმ-სპექტაკლი „ჩირაღდანი", 15.10 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 15.50 — მხატვრული ფილმი „შავი არყის ხე". პირველი სერია.

□ 22 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 09.40 — „ჩვენს დიად სამშობლოში". საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „ქალაქის სიმაღლეზე" (ფ), 10.00 — შეგისწავლოთ რუსული ენა (ფ.), 10.30 — „მაღვიძარა" (მ.). 11.00 — „ვემსახურები საბჭოთა კავშირს" (მ.), 12.00 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 12.15 — ტელეკურსულთათვის — ქართული ენა და ლიტერატურა — სტუდიაში დოცენტი თ. კვაშარეიშვილი (ფ.), 12.45 — „ღილის ფოსტა". მუსიკალური პროგრამა (მ.), 13.15 — „სამეურნეო მექანიზმი — სიასლენი, პრობლემები" (ფ.), 14.00 — ქართული საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „ქედუბრწყინალი კაკაკლიონი", 15.00 — მოსწავლეთათვის — „ეარის აკადემი დიდების კოცონი" (ფ.), 15.45 — „ვესტნიკი" (ფ.), 16.15 — გადაცემა ანალგაზრდობისათვის — „იყო ომი"... (ფ.), 17.10 — ქართული საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „ფანეჯარა" (ბრმებიერა), 17.20 — გადაცემა „ერთგულებას", 17.55 — „კინოს მოყვარულთათვის", 19.00 — „საერთაშორისო პანორამა" (მ.), 19.45 — მულტიპლიკაციური ფილმი, 20.00 — „კინოფიშა", 20.30 — „მოამბე" (ფ.), 21.00 — „კინომოზაურობის კლუბი" (მ.), 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „კლასიკური მონოლოგის საღამო" (ფ.), 23.40 — საბჭოთა კავშირის თასზე სპორტულ განგარეგიში (მ.).
მეორე პროგრამით: 12.50 — ბავშვებისათვის — მხატვრული ფილმი „ეკვატორის მეზობელი", 14.05 — საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „ჭაობის მფუძარეებში" (ფ.), 14.20 — კონცერტი, 15.00 — საგელევეზიო დოკუმენტური ფილმი „ალსდენ, დიადო ქვეყანავ", 16.00 — მულტიპლიკაციური ფილმები, 16.50 — მხატვრული ფილმი „შავი არყის ხე". მეორე სერია (ფ.).

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ტელევიზია

□ 13 ივნისი

პირველი პროგრამით: 09.00 — „ვრემია" (მ.), 17.15 — აბიგურიენტგთათვის — ქიმია (ფ.), 17.45 — განცხადებები (ფ.), 17.50 — შეგისწავლოთ ფრანგული ენა (ფ.), 18.20 — მოსწავლეთათვის — „გზა მშვენიერებისაკენ", 19.00 — ლიგერატურული გადაცემა „ესგადეგა" (ფ.). 19.45 — „დღეს მსოფლიოში" (მ.), 20.00 — „მოამბე" (ფ.), 20.30 — „ბრიუფინ ლა-ს.ალა"ში". საქართველოს ცეკვის სახელმწიფო ანსამბლი 35 წლისაა, 20.50 — მუსიკალური შესავლება, 20.55 — საგელევეზიო მხატვრული ფილმი „ბუ ესვრით თეთრ გედებს". მეორე სერია. ბრეშეერა. (მ.), 22.00 — „ვრემია" (მ.), 22.35 — „ვერნისაჟი", 23.15 — ახალი ამბები (ფ.).
მეორე პროგრამით: 16.00 — „მინესვალმები ქართულ